

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte - Timofti Vladimir,
Judecători - Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Boico Victor

judecând fără citarea părților recursurile ordinare, declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, de către avocatul Crețu Doina în numele inculpatului, de către inculpatul Donos Tudor, de către părțile vătămate Rusu Vladislav, Furculiță Ilie, Berliba Pavel, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 01 martie 2017 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2018, în cauza penală privindu-l pe

*Donos Tudor Xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în Xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 19.02.2013 - 01.03.2017;
2. Instanța de apel: 24.03.2017 - 10.11.2017;
29.05.2018 - 28.09.2018;
3. Instanța de recurs: 20.02.2018 - 17.04.2018;
04.12.2018 - 16.04.2019.

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 01 martie 2017, procesul penal în privința lui Donos Tudor în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, a fost încetat din motivul expirării termenului tragerii la răspundere penală, conform art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală.

Procesul penal în privința lui Donos Tudor în baza art. 303 alin. (2) Cod penal, a fost încetat din motivul expirării termenului tragerii la răspundere penală, conform art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală.

Procesul penal în privința lui Donos Tudor în baza art. 349 alin. (1) Cod penal, a fost încetat din motivul expirării termenului tragerii la răspundere penală, conform art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală.

Procesul penal în privința lui Donos Tudor în baza art. 309¹ alin. (1) Cod penal, a fost încetat din motivul expirării termenului tragerii la răspundere penală, conform art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală.

Donos Tudor a fost condamnat în baza art. 328 alin. (2) lit. b) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în Ministerul Afacerilor Interne pe un termen de 5 ani și în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în Ministerul Afacerilor Interne pe un termen de 5 ani.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în Ministerul Afacerilor Interne pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând cu 01 martie 2017.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Donos Tudor, fiind numit prin ordinul nr. Xxxxxx din 12.05.2006 al Ministerului Afacerilor Interne în funcția de ofițer operativ de sector al postului de poliție Scorțeni al CPR Telenești și fiind colaborator al ordinii publice și prin urmare persoană publică, având dreptul în temeiul art. 17 din Legea Republicii Moldova nr. 416 din 18.12.1990 „Cu privire la poliție” să dețină, să aibă asupra sa în permanență, să aplice și să folosească arme de foc, arma de foc este folosită ca măsură extremă de către colaboratorii de poliție în următoarele cazuri: pentru apărarea cetățenilor și pentru autoapărare contra unor atacuri ce constituie un pericol real pentru viața sau sănătatea lor, precum și pentru prevenirea capturării prin violență a armei de foc; pentru respingerea unui atac în grup sau atac armat asupra colaboratorilor poliției, asupra altor persoane aflate în exercițiul funcțiunii sau la datoria obștească de menținere a ordinii publice și de combatere a criminalității, precum și pentru respingerea atacurilor de altă natură ce periclitizează viața sau sănătatea lor; pentru eliberarea ostaticilor, dacă viața sau sănătatea lor se află în pericol; pentru respingerea unor atacuri în grup sau atacuri armate asupra unor obiective importante, aflate sub pază, asupra încăperilor de locuit și de menire gospodărească ale cetățenilor, asupra sediilor autorităților publice și organizațiilor obștești, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor, dacă există un pericol real pentru viața sau sănătatea persoanelor care se află în ele, pentru respingerea atacurilor asupra personalului militar și de serviciu al organelor de poliție; pentru reținerea persoanei care opune rezistență armată ori care a fost surprinsă în momentul săvârșirii unei infracțiuni grave, sau a delincventului care evadează de sub arest, precum și a unei persoane înarmate care refuză să se subordoneze cerinței legale de a depune arma, când este imposibilă înfrângerea rezistenței sau reținerea delincventului pe alte căi și cu alte mijloace, și fiind obligat în baza art. 4 al aceleiași Legi care stipulează că în activitatea sa poliția mizează pe respectarea personalității cetățenilor, constituind un garant al apărării demnității, drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime, și-a depășit în mod vădit limitele drepturilor acordate prin lege și la 12 martie 2008, aproximativ orele 16:30, pe

strada centrală din s. Chiștelnița, raionul Telenești, a inițiat o ceartă cu consăteanul Furculiță Ilie, în procesul căreia, a îndreptat intenționat arma din dotare, pistol PM cu nr. XXXXX, apropiind-o de capul lui Furculiță Ilie, prin ce i-a încălcat considerabil dreptul la integritate fizică și psihică garantat de Constituție a Republicii Moldova.

Tot el, deținând aceiași funcție, fiind colaborator al organului ordinii publice și prin urmare persoana publică, contrar art. 24 din Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29.07.1994, încălcând grav prevederile art. 4 din Legea nr. 416 din 18.12.1990 „cu privire la poliție”, care stipulează că în activitatea sa, poliția mizează pe respectarea personalității cetățenilor, constituind un garant al apărării demnității, drepturilor și libertăților în interesele lor legitime, precum și prevederile art. 12-15 al aceleiași Legi; dispozițiile pct. 1), 3), 4) ale capitolului I și pct. 1), 2) ale capitolului II din Regulile de aplicare a mijloacelor speciale de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne (anexa nr.2), aprobate prin Hotărârea Parlamentului nr. 1275-XII din 15.02.1993, care reglementează condițiile și limitele aplicării forței fizice și a mijloacelor speciale; contrar prevederilor lit. d), f), g), m) ale pct. 15, precum și lit. a) – b) ale pct.16 din Codul de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 481 din 10.05.2006 și atribuțiilor funcționale stipulate în fișa postului a funcției deținute, care îl obligau să nu supună pe nimeni la torturi, să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și legile Republicii Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla, să nu recurgă la forță cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, și-a depășit în mod vădit drepturile și atribuțiile acordate de lege în următoarele circumstanțe. Într-o zi nestabilă de organul de urmărire penală, din vara anului 2008, în biroul primarului s. Scorțeni, r-nul Telenești, intenționat, fiind în exercițiul funcției, din motivul solicitării de către Ciorba A. a deciziei pe adresarea despre înșelarea lui de către o persoană necunoscută, i-a aplicat o lovitură cu pumnul în față, de la ce victima Ciorba A. a căzut la podea, iar când se afla jos, l-a lovit de mai multe ori cu picioarele peste corp cauzându-i dureri fizice.

Tot el, fiind numit prin ordinul nr. Xxxxx din 20.11.2009 al Ministrului Afacerilor Interne în funcția de șef de post, ofițer operativ superior de sector al postului de poliție Brânzeii Noi al CPR Telenești și fiind colaborator al organului ordinii publice și prin urmare persoană publică, având obligații potrivit art. 12 pct. 3) al Legii cu privire la poliție nr. Xxxxxdin 18.12.1990 să înregistreze informația parvenită cu privire la infracțiuni, contravenții administrative și alte evenimente care periclitizează securitatea publică, să reacționeze prompt la sesizările și comunicările despre infracțiuni, contrar pct. 5), 7), 10) a Instrucțiunii privind modul de primire, înregistrare, evidență și examinare a sesizărilor și a altor informații despre

infracțiuni aprobate prin Ordinul comun al Procuraturii Generale, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciul Vamal și CCCEC nr. 121/254/286-0/95 „Privind evidența unică a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni”, conform cărora primirea sesizărilor, indiferent de locul și timpul comiterii faptelor infracționale sesizate, de plenitudinea datelor anunțate, se efectuează zilnic în orele de lucru, în cazul adresării persoanei cu plângere, denunț sau auto-denunț declarate oral, acestea se consemnează într-un proces – verbal semnat de persoana care face declarația și lucrătorul organului care a primit sesizarea, înregistrarea sesizărilor se efectuează imediat după primirea lor și cerințelor din fișa de post a șefului de post, ofițerului operativ superior de sector, potrivit căruia șeful de post efectuează primirea, înregistrarea și examinarea în limitele competenței sale a declarațiilor, cererilor și comunicărilor cetățenilor despre infracțiuni, cu înregistrarea ulterioară în registrele comisariatului de poliție, întreprinde măsuri în direcția prevenirii și descoperirii infracțiunilor, **acționând în interes personal**, urmărind scopul diminuării artificiale a numărului de crime din sectorul său de activitate, folosind situația de serviciu, intenționat nu a consemnat adresarea verbală a cet. Berliba P. din 30.09.2010 despre sustragerea din gospodăria sa din s. Brînzanii Noi, r-nul Telenești a bunurilor în sumă de 18.250 lei într-un proces-verbal și nu a transmis sesizarea pentru înregistrare, dar a decis să tăinuiască de la înregistrare infracțiunea în cauză, prin ce i-a cauzat dreptului ocrotit de lege a lui Berliba P. - accesul la justiție, daune considerabile, iar imaginea organelor de drept a fost prejudiciată.

Tot el, deținând funcția de șef de post, ofițer operativ superior de sector al postului de poliție Brînzanii Noi al CPR Telenești, numit în baza ordinului nr. Xxxxx din 20.11.2009 al Ministrului Afacerilor Interne și fiind astfel persoană cu funcție de răspundere, având gradul special locotenent de poliție, în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu, contrar art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 04.11.1950, la care Republica Moldova a aderat la 12.09.1997; art. 24 alin. (2) din Constituție, adoptată la 29.07.1994; încălcând grav prevederile art. 4 din Legea nr. 416 din 18.12.1990 „Cu privire la poliție”, care stipulează că în activitatea sa, poliția mizează pe respectarea personalității cetățenilor, constituind un garant al apărării demnității, drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime, precum și prevederile art. 12-15 al aceleiași legi; dispozițiile pct. 1), 3), 4) ale capitolului I și pct. 1), 2) ale capitolului II din regulile de aplicare a mijloacelor speciale de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne (anexa nr.2), aprobate prin Hotărârea Parlamentului nr. 1275-XII din 15.02.1993, care reglementează condițiile și limitele aplicării forței fizice și a mijloacelor speciale; contrar prevederilor lit. d), f), g), m) al pct. 15, precum și lit. a) – b) ale pct. 16 din Codul de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 481 din 10.05.2006 și atribuțiilor funcționale stipulate în fișa postului a funcției deținute, care îl obligau să nu supună

pe nimeni la torturi, să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și legile Republicii Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla, să nu recurgă la forță cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, la 18 februarie 2011, aproximativ orele 09.30, a pătruns în domiciliul lui Rusu O. din s. Brînzenii Noi, r-nul Telenești, unde cu scopul obținerii informațiilor despre furtul de bunuri de la unitatea comercială a ÎI „Stîncaru Ludmila”, i-a demonstrat lui Rusu V. arma din dotare pistol PM cu nr. XXXXX și i-a cerut să iasă din casă. În fața casei, intenționat l-a izbit pe Rusu V. de gardul din plasă metalică și i-a aplicat o lovitură cu pumnul în față. Ulterior, i-a adus lui Rusu V. nefondat învinuiri în săvârșirea furtului, i-a cerut explicații unde s-a aflat în noaptea de 17 spre 18 februarie 2011 și să meargă la locul faptei, unde l-a impus să se descalțe pentru a compara urma depistată cu încălțăminte sa. În circumstanțele menționate, ca rezultat al acțiunilor violente cu caracter de tortură, întreprinse de către Donos Tudor, cetățeanului Rusu V., i-au fost provocate dureri și suferințe puternice fizice și psihice.

Tot el, la 24 iunie 2011, aproximativ orele 10.00, fiind citat la Procuratura r-nului Telenești pentru a participa la percheziția dispusă în biroul său de serviciu din incinta Primăriei s. Brînzenii Noi pe cauza penală nr. 2011358009, pornită la 07.06.2011, în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, în biroul de serviciu al procurorului Calugher L., care exercita urmărirea penală pe acest dosar, cu scopul de a împiedica cercetarea rapidă, completă și obiectivă a cauzei penale nr. 2011358009 a amenințat-o cu violență asupra ei și membrilor ei de familie.

Tot el, la 24.06.2011, aproximativ orele 10.10, deplasându-se cu automobilul său personal de la Procuratura r-nului Telenești spre Comisariatul de Poliție al r-nului Telenești, avându-l ca pasager pe procurorul – interimar al r-nului Telenești, care avea împuterniciri legale în baza ordonanței din 23.06.2011 de a-i percheziționa biroul de serviciu din incinta Primăriei Brînzenii Noi, cu scopul de a împiedica cercetarea rapidă, completă și obiectivă a cauzei penale nr. 2011358009 l-a amenințat cu violență. Ulterior, în timpul percheziției biroului său de serviciu din incinta Primăriei Brînzenii Noi, r-nul Telenești, efectuate între orele 11.14 – 11.20, l-a amenințat pe procurorul – interimar al r-nului Telenești Burduja N. cu depunerea plângerilor la Procuratura Generală și nu se supunea cerințelor de a nu discuta telefonic, îndrumându-l pe colegul său Bolocan V., de a nu preda cheile de la safeul procurorului care urma să-i percheziționeze biroul de serviciu al acestuia.

Tot el, la 17 noiembrie 2011, aproximativ orele 13.00, în sediul Procuraturii r-nului Telenești, str. Renașterii 65A, după primirea copiei ordonanței de pornire a urmăririi penale pe cauza penală nr. 2011358016, pornită la 15.11.2011, în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, pe care avea calitatea de bănuț prin ordonanța din 16.11.2011, cu scopul de a împiedica cercetarea rapidă, completă și obiectivă a

cauzei penale nr. 2011358016, a amenințat procurorul Calugher L., căreia i s-a împuternicit exercitarea urmăririi penale pe acest dosar, cu violență asupra ei și membrilor ei de familie.

Tot el, la 24.06.2011, aproximativ orele 10:00, fiind citat la Procuratura r-nului Telenești pentru a participa la percheziția dispusă în biroul său de serviciu din incinta Primăriei Brînzei Noi pe cauza penală nr. 2011358009, pornită la 07.06.2011, în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, în biroul de serviciu al procurorului Calugher L., căreia i s-a împuternicit exercitarea urmăririi penale pe acest dosar, cu scopul intimidării și sistării activității de serviciu a procurorului, având asupra sa arma din dotare în virtutea funcției ce o deținea, a amenințat-o cu crearea neplăcerilor în serviciu și vătămarea integrității corporale și a membrilor ei de familie, vorbe care i-au provocat procurorului Calugher L. temere reală.

Tot el, la 17.11.2011, aproximativ orele 13:00, în sediul Procuraturii r-nului Telenești, situat în or. Telenești, str. Renașterii 65A, după primirea copiei ordonanței de pornire a urmăririi penale pe cauza penală nr. 2011358016, pornită la 15.11.2011, în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, pe care avea calitatea de bănuit prin ordonanța din 16.11.2011, cu scopul de a împiedica cercetarea rapidă, completă și obiectivă a cauzei penale nr. 2011358016 a amenințat procurorul Calugher L., căreia i s-a împuternicit exercitarea urmăririi penale pe acest dosar, cu violență asupra ei și membrilor ei de familie.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza:

- art. 328 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, acțiuni însoțite de aplicarea armei;

- art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, ca săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, acțiuni însoțite de aplicarea violenței (în redacția Legii din 18.04.2002);

- art. 327 alin.(1) Cod penal, ca folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile **intereselor publice** sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice (în redacția Legii din 18.04.2002);

- art. 309¹ alin.(1) Cod penal, ca provocarea, în mod intenționat, a unor dureri și suferințe puternice fizice și psihice unei persoane, cu scopul de a o pedepsi pentru un act pe care aceasta l-a comis, de a o intimida sau de a face presiune asupra ei, dureri și suferințe care au fost provocate de către o persoană cu funcție de răspundere” (în redacția Legii din 18.12.2008);

- art. 303 alin. (2) Cod penal, ca amestecul, sub orice formă, în activitatea organelor de urmărire penală cu scopul de a împiedica cercetarea rapidă, completă și obiectivă a cauzei penale (în redacția Legii din 18.04.2002);

- art. 349 alin. (1) Cod penal, ca amenințarea cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății persoanei cu funcție de răspundere, rudelor lor apropiate, în scopul sistării activității lor de serviciu ori schimbării caracterului ei în interesul celui care amenință sau al altei persoane.

Totodată, instanța a reținut, că potrivit materialelor cauzei, din momentul săvârșirii infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin. (1), 309¹ alin. (1), 303 alin. (2), 349 alin. (1) Cod penal s-au scurs mai mult de 5 ani, intervenind, astfel, prescripția tragerii la răspundere penală, conform prevederilor art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, urmând ca inculpatul să fie liberat de răspundere penală.

3. Avocata Crețu Doina, a declarat apeluri, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, pe motiv că există alte circumstanțe prevăzute de lege care condiționează sau exclud urmărirea penală.

3.1. A declarat apel și inculpatul, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat, pe motiv că nu a comis faptele incriminate.

3.2. Avocata Angela Murzac, la fel a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat pe toate capetele de acuzare, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, deoarece faptele nu întrunesc elementele infracțiunii.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2017, apelurile au fost respinse, ca nefondate.

Instanța de apel a reținut că, potrivit materialelor dosarului, au fost respectate condițiile generale și principiile de bază ale judecării cauzei în prima instanță.

Participanții la proces, inclusiv inculpatul au beneficiat de drepturile prevăzute de lege, fiindu-le respectate întru totul.

Sentința primei instanțe a fost adoptată prin deliberare, fiind soluționate chestiunile prevăzute la art. 385 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a menționat că probele prezentate în ședința de judecată și puse la baza sentinței, fiind obținute legal, sunt admisibile conform prevederilor art. 95 Cod de procedură penală și sunt apreciate conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a menționat că este corectă calificarea infracțiunilor reținute în sarcina inculpatului, adică este justă determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpatul Donos T. și semnele componente de infracțiune prevăzută la:

- art. 328 alin. (2) lit. b) Cod penal, ca săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, acțiuni însoțite de aplicarea armei;

- art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal (în redacția Legii din 18.04.2002), ca depășirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în

proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, acțiuni însoțite de aplicarea violenței;

- art. 327 alin. (1) Cod penal (în redacția Legii din 18.04.2002), ca folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile *intereselor publice* sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice;

- art. 309¹ alin. (1) Cod penal (în redacția Legii din 18.12.2008), ca provocarea, în mod intenționat, a unor dureri și suferințe puternice fizice și psihice unei persoane, cu scopul de a o pedepsi pentru un act pe care aceasta l-a comis, de a o intimida sau de a face presiune asupra ei, dureri și suferințe care au fost provocate de către o persoană cu funcție de răspundere;

- art. 303 alin. (2) Cod penal (în redacția Legii din 18.04.2002), ca amestecul, sub orice formă, în activitatea organelor de urmărire penală cu scopul de a împiedica cercetarea rapidă, completă și obiectivă a cauzei penale;

- art. 349 alin. (1) Cod penal, ca amenințarea cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății persoanei cu funcție de răspundere, rudelor lor apropiate, în scopul activității lor de serviciu ori schimbării caracterului ei în interesul celui care amenință sau al altei persoane.

Cu referire la încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție a tragerii la răspundere penală pentru infracțiunile prevăzute de art. 327 alin. (1), 303 alin. (2), 309¹ alin. (1) și 349 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a conchis, că la soluționarea chestiunii respective s-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 60 Cod penal.

5. Inculpatul a declarat recurs ordinar, solicitând casarea hotărârilor, și pronunțarea unei noi hotărâri prin care procesul penal de învinuire în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a), 327 alin. (1), 309¹, 349 alin. (1), 303 alin. (2) Cod penal, să fie încetat în conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, deoarece există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală – încălcarea prevederilor legale referitor la sesizarea instanței, încălcarea prevederilor legale referitoare la participarea părților în cazurile obligatorii.

5.1. A declarat recurs ordinar și avocata Doina Crețu, solicitând casarea hotărârilor și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat sau procesul penal de învinuire în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a), 328 alin. (2) lit. b), 327 alin. (1), 309¹ alin. (1), 349 alin. (1), 303 alin. (2) Cod penal, să fie încetat.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 17 aprilie 2018 au fost admise recursurile ordinare declarate de avocata Crețu Doina și de inculpatul Donos Tudor, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2017, și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. Pentru a decide astfel, instanța de recurs ordinar a menționat că instanța de fond:

a) a indicat în descriptiv că: „...cu certitudine inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 349 alin. (1) Cod penal”, însă, a omis să constate în fapt și episodul incriminat inculpatului prin rechizitoriu în aspectul dat, că: „la 24 iunie 2011, aproximativ orele 10:10, deplasându-se cu automobilul său personal de la procuratura r-nului Telenești spre Comisariatul de Poliție, avându-l ca pasager pe procurorul interimar al r-nului Telenești, Burduja N., care avea împuterniciri legale în baza ordonanței din 23.06.2011, de a-i percheziționa biroul de serviciu din incinta Primăriei Brânzenii Noi, cu scopul de a-l împiedica de a efectua percheziția organizată pe cauza penală nr. 2011358009, în biroul său de serviciu din incinta primăriei Brânzenii Noi, l-a amenințat cu vătămarea integrității corporale”.

b) doar a trecut în revistă probele administrate pe caz, dar nu a apreciat separat fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor;

c) neîntemeiat a constatat că inculpatul a comis faptele pe episodul din 30.09.2010, privind partea vătămată Berliba P., din interes personal, deoarece prin Legea nr. 60 din 07 aprilie 2016, la alin. (1) al art. 327 Cod penal, textul „în interes material ori în alte interese personale” a fost exclus, deci elementul din interes personal, nu mai este prevăzut de norma penală, incriminată inculpatului;

d) a depășit limitele învinuirii, or, a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, și conform semnului calificativ „daune în proporții considerabile intereselor publice” – fapte neincriminate în genere ultimului prin rechizitoriu;

e) nu a respectat procedura de aplicare a art. 60 Cod penal, privind prescripția tragerii la răspundere penală, nefiind clar din conținutul dispozitivului, după ce în descriptivul sentinței a constatat faptele pe art. 327 alin. (1), 309/1 alin. (1), 303 alin. (2) și 349 alin. (1) Cod penal ca fiind dovedite, ce fel de sentință a fost pronunțată - de încetare a procesului penal, sau de condamnare, dispunând divergent, inițial că, „procesul penal ....se încetează din motivul expirării termenului tragerii la răspundere penală”, iar ulterior că inculpatul este în genere: „liberat de răspundere penală”, lipsind aici și constatarea dacă inculpatul este sau nu vinovat de săvârșirea infracțiunilor menționate.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar.

La fel, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept potrivit art. 400 alin. (3), 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, deoarece, potrivit descriptivului deciziei contestate (pct. 4. din decizie):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond și, repetându-le întocmai, nu a desființat sentința, cu rejudecarea

cauzei potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată și neîntemeiată legal;

b) la, fel ca și prima instanță nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete, de fapt și de drept, indicate în rechizitoriu, nu a indicat motivele pentru care a respins probele și versiunile apărării, în special cele invocate de apărare în scris și regăsite la f.d. 118-119 vol.4, 247-248 vol.6, nefiind clar care probe au fost puse la baza condamnării.

Pe lângă aceasta, a ignorat că prin rechizitoriu, inculpatului i-au fost incriminate 10 episoade, iar instanța de fond nu a indicat și nici apreciat probele pe fiecare din acestea în parte, nefiind clar care probe ale acușării dovedesc fiecare faptă din cele formulate în actul de învinuire și care sunt motivele pentru care a respins probele și versiunile apărării în cazul fiecărui episod în parte.

Mai mult, a lăsat fără nici o apreciere că prima instanță, conform descriptivului sentinței, enunțând probele care dovedesc vina inculpatului, a inclus în lista dată și probele invocate de apărare în vederea dezvinovățirii ultimului, deci a admis o soluție de condamnare divergentă și confuză;

c) nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelurile declarate și repetate în recursurile ordinare, inclusiv în felul și esența probatorie, în care acestea sunt reproduse la pct. **3.-3.2., 5.-5.1.** din prezenta decizie (*pct. 3.- 5.1. din decizie*);

d) nu a soluționat în nici un fel apelul asupra încheierii instanței de fond din 21 decembrie 2016 (*f.d. 98 v. 6*), prin care s-a dispus: „*se respinge cererea lui Donos T., cu privire la dispunerea unei expertize complexe psihiatrico-psihologice-medicale în privința părții vătămate Rusu V., ca fiind neîntemeiată*”, contestată de apărare în apelurile declarate (*pct. 3. - 4. din decizie*).

Prin urmare, instanța de recurs ordinar a menționat că circumstanțele expuse atestă în mod lucid că ambele instanțe nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârilor pronunțate, acesta fiind expus neclar, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, și că recursurile de pe rol sunt întemeiate.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2018 au fost admise apelurile declarate de către, inculpatul Donos Tudor, avocatul Crețu Doina în numele inculpatului Donos Tudor și apelurile suplimentare declarate de către avocatul Crețu Doina în numele inculpatului Donos Tudor și avocatul Murzac Angela în numele inculpatului Donos Xxxxx, casată, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală sentința Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 01 martie 2017 și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Donos Tudor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin.(1), art. 309¹ alin.(1), 303 alin.(2), art.349 alin.(1), art. 328 alin.(2) lit. a), art. 328 alin.(2) lit. b) Cod penal.

Donos Tudor recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin.(1), art. 309¹ alin.(1), 303 alin.(2) art.349 alin.(1), a fost eliberat de răspundere penală, în legătură cu expirarea termenului prescripției atragerii la răspundere penală.

Lui Donos Tudor, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(2) lit. b) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsă penală sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în Ministerul Afacerilor Interne pe un termen de 5 (cinci) ani.

Lui Donos Tudor, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(2) lit. a) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsă penală sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în Ministerul Afacerilor Interne pe un termen de 5 (cinci) ani.

În temeiul prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Donos Tudor pedeapsa definitivă sub formă de 5 (cinci) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în Ministerul Afacerilor Interne pe un termen de 5 ani.

Conform art.90 Cod penal a fost suspendată condiționat executarea pedepsei lui Donos Tudor pe un termen de probațiune de 2 (doi) ani.

Măsura preventivă aplicată în privința lui Donos Tudor Xxxxx arestul preventiv a fost revocată.

9. În motivarea soluției sale, instanța de apel a reținut că din conținutul sentinței Judecătorei Orhei, sediul Telenești din 01 martie 2017 rezultă că instanța de fond în partea descriptivă a actului de dispoziție inițial a indicat că: „...cu certitudine inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 349 alin. (1) Cod penal”, însă, a omis să constate în fapt și episodul incriminat inculpatului prin rechizitoriu în aspectul dat, că: „la 24 iunie 2011, aproximativ orele 10:10, deplasându-se cu automobilul său personal de la procuratura r-nului Telenești spre Comisariatul de Poliție, avându-l ca pasager pe procurorul interimar al r-nului Telenești, Burduja N. , care avea împuterniciri legale în baza ordonanței din 23.06.2011, de a-i percheziționa biroul de serviciu din incinta Primăriei Brânzenii Noi, cu scopul de a-l împiedica de a efectua percheziția organizată pe cauza penală nr. 2011358009, în biroul său de serviciu din incinta primăriei Brânzenii Noi, l-a amenințat cu vătămarea integrității corporale”.

Mai mult, s-a subliniat faptul că instanța de fond a depășit limitele învinuirii, or, a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, și conform

semnului calificativ „daune în proporții considerabile intereselor publice” - fapte neincriminate în genere ultimului prin rechizitoriu.

La acest capitol instanța de apel a menționat că sunt pertinente și prevederile art. 325 alin.(1) Cod de procedură penală, care indică că judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Colegiul penal a relevat că prima instanță nu a dat o apreciere cuvenită normelor prevăzute de art. 385 alin.(1) pct. 1-5 art.394 Cod de procedură penală. Or, prima instanță nu a respectat procedura de aplicare a art. 60 Cod penal, privind prescripția tragerii la răspundere penală, nefiind clar din conținutul dispozitivului, după ce în descriptivul sentinței a constatat faptele pe art. 327 alin. (1), 309/1 alin. (1), 303 alin. (2) și 349 alin. (1) Cod penal ca fiind dovedite, ce fel de sentință a fost pronunțată - de încetare a procesului penal, sau de condamnare, dispunând divergent, inițial că, *„procesul penal ... se încetează din motivul expirării termenului tragerii la răspundere penală”*, iar ulterior că inculpatul este în genere: *„liberat de răspundere penală”*, lipsind aici și constatarea dacă inculpatul este sau nu vinovat de săvârșirea infracțiunilor menționate, fapt care denotă încălcarea de către prima instanță a normelor procesual penale la adoptarea și redactarea sentinței.

În acest context, Colegiul penal a considerat întemeiate criticile aduse de către apelanții, în cadrul cererilor de apel depuse asupra actului de dispoziție a primei instanțe în ceea ce privește necorespunderea părții descriptive și a dispozitivului sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Teleneshti din 01 martie 2017 rigorilor legale, prin faptul că prima instanță nu și-a motivat poziția expusă asupra tuturor capetelor de învinuire aduse inculpatului Donos Tudor.

Luând în considerare faptele expuse supra, instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 27, 99-101 ale Codului de procedură penală, cercetînd sub toate aspectele probele administrate, verificîndu-le minuțios, le-a dat o apreciere proprie, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, considerînd că din probele administrate la materialele dosarului rezultă vinovăția lui Donos Tudor în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin.(2) lit. b) Cod penal, după indicii calificativi: *„săvîrșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, acțiuni însoțite de aplicarea armei”*; art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, după indicii calificativi: *„excesul de putere, săvîrșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, acțiuni însoțite de aplicarea violenței”*; (în vigoare la momentul comiterii faptei); art. 327 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi: *„abuzul de putere, adică folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice”*; (în

redacția Legii în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii); art. 309¹ alin.(1) Cod penal, după indicii calificativi: „tortura, adică provocarea, în mod intenționat, a unor dureri și suferințe puternice fizice și psihice unei persoane, cu scopul de a o pedepsi pentru un act pe care aceasta l-a comis, de a o intimida sau de a face presiune asupra ei, dureri și suferințe care au fost provocate de către o persoană cu funcție de răspundere” (în redacția Legii din momentul săvârșirii infracțiunii); art. 303 alin. (2) Cod penal, după indicii calificativi: „amestecul, sub orice formă, în activitatea organelor de urmărire penală cu scopul de a împiedica cercetarea rapidă, completă și obiectivă a cauzei penale” (în redacția Legii din momentul săvârșirii infracțiunii); art. 349 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi: „amenințarea cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății persoanei cu funcție de răspundere, rudelor lor apropiate, în scopul sistării activității lor de serviciu ori schimbării caracterului ei în interesul celui care amenință sau al altei persoane”.

Prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel a considerat dovedită cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin.(1), art. 309¹ alin.(1), 303 alin.(2), art.349 alin.(1), art. 328 alin.(2) lit. a), art. 328 alin.(2) lit. b) Cod penal.

De asemenea, instanța de apel a reținut că inculpatul Donos Tudor, în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond a declarat că nu-și recunoaște vinovăția sa (f.d. 84-87, vol. VI)

În pofida faptului că inculpatul, Donos Tudor, nu și-a recunoscut vina, Colegiul penal a constatat că vinovăția inculpatului, în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin.(1), art. 309¹ alin.(1), 303 alin.(2), art.349 alin.(1), art. 328 alin.(2) lit.a), art. 328 alin.(2) lit.b) Cod penal se confirmă și prin următoarele probe pertinente, concludente, utile și veridice ce coroborează între ele, și anume:

Cu privire la infracțiunea prevăzută de art. 327 alin.(1) Cod penal

- declarațiile părții vătămate Berliba Pavel date în ședință judiciară (verificate în instanța de apel), (f. d. 3-7, vol. V);

- declarațiile martorului Berliba Mariana, (verificate în instanța de apel), din cadrul urmăririi penale, (f.d. 129-130 vol. I);

- declarațiile martorului Ciutac Vasile, (verificate în instanța de apel), date în ședința de judecată, (f.d. 14-15, vol. V);

În cadrul ședinței de judecată, fiind citite declarațiile martorului Ciutac Vasile depuse în cursul urmăririi penale la data de 25 mai 2011, acesta a indicat că semnăturile de pe procesul - verbal îi aparțin, că nu a scris nimic în afară de semnătură, concretizând că a fost audiat de către procuror la primărie la data de 25 mai 2011, (f.d. 133-134, vol. I);

- declarațiile martorului Eftodi Vasile, (f.d.62-63, vol. V);

- declarațiile martorului Cotlău Pavel (verificate în instanța de apel), date în ședința de judecată, (f.d. 88-89, vol. V);

- declarațiile martorului Burlacu (Hanganu) Nadejda (verificate în instanța de apel), date în ședința de judecată, (f.d.90-91, vol. V);

- declarațiile martorului Manole Nicolae, date în ședința de judecată, (verificate în instanța de apel), (f.d. 131, vol. V);
- declarațiile martorului Meleca Ion, date în ședința de judecată, (verificate în instanța de apel), (f.d.135, vol. V);
- declarațiile martorului Cravciuc Victor (verificate în instanța de apel), date în ședința de judecată, (f.d. 134, vol. V);
- declarațiile martorului Stroncea Anatolie (verificate în instanța de apel), date în ședința de judecată, (f.d. 138, vol. V);
- declarațiile martorului Lașco Gheorghe (verificate în instanța de apel), date în ședința de judecată, (f.d.31, vol. VI);
- declarațiile martorului Rusu Roman (verificate în instanța de apel), date în ședința de judecată, (f.d.32, vol. VI);
- cererea lui Berliba Pavel despre inacțiunile lui Donos Tudor de tănuire a furtului din 26 ianuarie 2011, prin care solicită organelor de drept de a lua măsuri cu polițistul de sector Donos Tudor, care amenințînd-o pe soția lui Berliba Pavel cu decăderea din drepturile părintești și că va fi închisă pe un an în pușcărie a pus-o să semneze o cerere, precum că nu dorește să fie cercetat cazul de furt, (f.d. 98, vol.I);
- cererea lui Berliba Pavel despre inacțiunile lui Donos Tudor de tănuire a furtului din 14 martie 2011, prin care solicită organelor de drept de a lua măsuri cu polițistul de sector Donos Tudor, care nu a întreprins nici o măsură și nu a înregistrat plîngerea din data 30 septembrie 2011, (f.d. 101, vol.I);
- ordonanța de pornire a cauzei penale nr.20113580025 prin care se confirmă că urmărirea penală pe cazul de furt de la Berliba Pavel s-a pornit la 01 februarie 2011 și informația CPr Telenești nr. 1117 din 10 martie 2011 prin care se stabilește că în perioada 01-30 septembrie 2010 în registrele de evidență nu s-au înregistrat plîngeri de la cet. Berliba Pavel despre furt și nici raport a colaboratorului de poliție, (f.d. 103, 108 vol. I);
- răspunsul Comisariatului de Poliție Telenești nr.1117 din 10 martie 2011, din care rezultă, că în perioada 01 septembrie 2010 – 30 septembrie 2010, în registrele de evidență a sesizărilor și înștiințărilor despre infracțiuni R-1 și R-2 nu au fost înregistrate careva plîngeri de la cet. Berliba Pavel, locuitor al satului Brînzenei Noi, raionul Telenești, privitor la sustragerea de bunuri din gospodăria sa (vol. I, f. d. 108);
- plîngerile lui Berliba Pavel din 26 ianuarie 2011, 31 ianuarie 2011, prin care solicită organelor de drept să stabilească și să tragă la răspundere persoanele necunoscute, care la data de 23 septembrie, orele 04:00, au sustras din gospodăria sa bunurile enumerate (vol. I, f. d. 109);
- raportul lui Donos Tudor din 28 ianuarie 2011, privind imposibilitatea examinării în continuare a cazului (vol. I, f. d. 111);
- procesul-verbal de confruntare din 21 septembrie 2011 dintre bănuitul Donos Tudor și partea vătămată Berliba Pavel, în care participanții au menținut aceeași poziție, ultimul indicînd că la 30 septembrie 2010 a mers la primărie și în biroul de

serviciu i-a comunicat verbal lui Donos Tudor despre furtul din gospodărie, iar, deoarece nu au fost întreprinse măsuri, s-a adresat la procuratură, (vol. I, f. d. 144-149);

- ordonanța de încetare a urmăririi penale din motivul împăcării părților din 17 octombrie 2011, pe cauza penală nr. 2011350025, emisă pe faptul furtului de la Berliba Pavel, prin care se constată că furtul a fost comis de către minorul Victor Hanganu și că prejudiciul cauzat constituie 18 250 lei, (vol. II, f. d. 4-6);

Cu privire la infracțiunea prevăzută de art. 309¹ alin.(1) Cod penal :

- declarațiile părții vătămate Rusu Vladislav date în ședință judiciară (verificate în instanța de apel), (vol. VI, f. d. 33-36);

- declarațiile martorului Rusu Olga date în ședința de judecată, (f.d.50-53, vol.V);

- declarațiile martorului Nastas Veaceslav (verificate în instanța de apel), date în ședința de judecată, (f.d.57, vol. VI);

- declarațiile martorului Ojog Valeriu (verificate în instanța de apel), date în ședința de judecată, (f.d.58, vol. VI);

- declarațiile martorului Stîncaru Iurie (verificate în instanța de apel), date în ședința de judecată, (f.d.244, vol. V);

- declarațiile martorului Stîncaru Ludmila, (verificate în instanța de apel), date în ședința de judecată;

- declarațiile martorului Vrăjitoru Alexei (verificate în instanța de apel), date în ședința de judecată, (f.d.240-241, vol. V);

- declarațiile martorului Iskra Tatiana (verificate în instanța de apel), date în ședința de judecată, (f.d.27-28, vol. VI);

- declarațiile martorului Vrabie Igor (verificate în instanța de apel), date în ședința de judecată, (f.d.29-30, vol. VI);

- cererea lui Rusu Vladislav din 21 februarie 2011, prin care se solicită de a lua măsuri cu Donos T., care la data de 18 februarie 2011, ora 09:30, l-a lovit de trei ori pe pragul casei, (vol. I, f. d. 153);

- scrisoarea Procuraturii raionului Telenești nr. 1258 din 29 iunie 2011, din care rezultă că lui Rusu Vladislav nu i-a fost atribuită calitate procesuală pe cauza penală nr. 2011350073 și nici nu a fost chestionat în cadrul examinării acestui caz (vol. II, f. d. 1);

- ordonanța de suspendare a cauzei penale nr. 2011350073, din motivul că nu a fost posibil de stabilit și de identificat persoanele care au comis infracțiunea (vol. II, f.d. 3);

Cu privire la infracțiunea prevăzută de art. 328 alin.(2) lit. b) Cod penal :

- declarațiile părții vătămate Furculiță V. date în ședință judiciară (verificate în instanța de apel), (vol. VI, f. d. 152-153);

- declarațiile martorului Prescureanu Valentin (verificate în instanța de apel), date în ședința de judecată, (f.d. 114, vol. V);

- declarațiile martorului Prescureanu Valentin Gheorghe (verificate în instanța de apel), care a declarat în cadrul urmăririi penale, că pînă în decembrie 2009 a activat ca polițist în IDP al CPr Telenești. Locuiește chiar la strada centrală și într-o zi muncea în gospodăria sa din s. Chiștelnița. În stradă a auzit niște strigăte și după glas l-a recunoscut pe colegul Donos Tudor. El s-a ridicat pe gard și a văzut lîngă barul lui Stratulat trei băieți, doar pe unul l-a recunoscut era Moisenco. Întrebîndu-i ce s-a întîmplat i-au răspuns că Donos se bate cu Furculiță. Și-a spălat mîinele și a ieșit în stradă, dar era doar Furculiță Ilie cu Stratulat Ion (f.d.54-55, vol. II);

- declarațiile martorului Moisenco Petru (verificate în instanța de apel), (f.d.67-69, vol. II);

- declarațiile martorului Isac Mihail (verificate în instanța de apel), (f.d.71-73 vol. II);

- declarațiile martorului Stratulat Ion date în ședința de judecată, (verificate în instanța de apel), (f.d.77-78, vol. V);

- declarațiile martorului Macari Vladimir date în ședința de judecată, (verificate în instanța de apel);

- declarațiile martorului Conduraru Veaceslav, (verificate în instanța de apel) date în ședința de judecată, (f.d.55-56, vol. VI);

- declarațiile martorului Chilimari Ion (verificate în instanța de apel), date în ședința de judecată, (f.d. 116, vol. VI);

- plîngerea lui Furculiță Ilie din 18 martie 2008, prin care se solicită de a lua măsuri cu Donos Tudor, locuitor al satului Chiștelnița, raionul Telenești, care la data de 12 martie 2008, aproximativ ora 17:00, l-a îmbrîncit și l-a amenințat cu pistolul că-l împușcă, (vol. II, f. d. 7);

- ordinul comisarului de Poliție Telenești nr.72 din 05 octombrie 2007, prin care se confirmă cu după inspectorul de sector Donos Tudor a fost întărit pistolul „Makarov” cu nr. XXXXX (vol. II, f. d. 29);

- procesul – verbal de confruntare din 25 septembrie 2011 dintre partea vătămată Furculiță Ilie și bănuitul Donos Tudor, din care rezultă că părțile și-au menținut poziția, primul indicînd că inițiatorul conflictului a fost Donos Tudor, care l-a apucat de haine și l-a amenințat cu arma, punîndu-i arma la cap, (vol. II, f. d. 49-51);

- procesul – verbal de cercetare a Registrului de eliberare și recepționare a armamentului și mijloacelor speciale a Comisariatului de Poliție Telenești din 28 iunie 2011, (vol. II, f. d. 96-99);

- procesul – verbal de ridicare a pistolului PM cu Xxxxx din 28 iunie 2011, (vol. II, f. d. 101-102);

- procesul – verbal de cercetare la fața locului din 23 septembrie 2011, (vol. II, f. d. 108);

Cu privire la infracțiunea prevăzută de art. 328 alin.(2) lit. a) Cod penal :

- declarațiile părții vătămate Ciorbă A. date în ședință judiciară (verificate în instanța de apel), (vol. V, f. d. 57-58);

- declarațiile părții vătămate Ciorba Alexandru (verificate în instanța de apel) citite în cadrul ședinței în instanța de fond, (f.d. 125-126, vol. II);
- declarațiile martorului Ureche Raisa (verificate în instanța de apel), (f.d. 127-128 vol. II);
- declarațiile martorului Ureche Daria (verificate în instanța de apel), (f.d. 129-130 vol. II);
- declarațiile martorului Ureche Olga date în ședința de judecată, (verificate în instanța de apel), (f.d.80-81, vol. VI);
- plîngerea lui Ciorba Alexandru despre maltratarea lui de către Donos Tudor, (f. d. 108, vol. II);

Cu privire la infracțiunile prevăzute de art.303 alin.(2) și art. 349 alin.(1) Cod penal :

- declarațiile părții vătămate Burduja Nicolae date în ședință judiciară (verificate în instanța de apel), (vol. V, f. d. 64-66);
- declarațiile părții vătămate Calugher Lilia date în ședință judiciară (verificate în instanța de apel), (vol. V, f. d. 67-72);
- declarațiile martorului Furtună Ion (verificate în instanța de apel), date în ședința de judecată, (f.d.79-81, vol. V);
- declarațiile martorului Bunduchi Anatol (verificate în instanța de apel), date în ședința de judecată, (f.d.84-87, vol. V);
- declarațiile martorului Iarmaliuc Ludmila (verificate în instanța de apel), date în ședința de judecată, (f.d. 112-113, vol. V);
- declarațiile martorului Negruță Ion (verificate în instanța de apel), date în ședința de judecată, (f.d. 132, vol. V);
- declarațiile martorului Cavca Viorel (verificate în instanța de apel), date în ședința de judecată, (f.d. 133, vol. V);
- raportul procurorului-interimar al raionului Telenești din 24 iunie 2011 pe numele Prim-adjunctul Procurorului General despre amenințarea lui la 24 iunie 2011 și a procurorului Lilia Calugher despre amenințarea lor cu violența de către colaboratorul de poliție al CPr Telenești Donos Tudor, (f.d. 150 vol. II);
- raportul procurorului raionului Telenești din 18 noiembrie 2011 pe numele Procurorului General despre amenințarea la 17 noiembrie 2011 a procurorului Lilia Calugher cu violența de către colaboratorul de poliție al CPr Telenești Donos Tudor, (f.d, 157 vol. II);
- ordinul nr. 460-p din 23 mai 2011 cu privire la numirea în funcție a doamnei Calugher Lilia în funcția de procuror în Procuratura raionului Telenești, (vol. II, f. d. 187);
- ordinul nr. 466-p din 21 mai 2009 cu privire la numirea în funcție a domnului Nicolae Burduja în funcția de procuror, adjunct al procurorului Procuraturii raionului Telenești, (vol. II, f. d. 188);
- copii ale ordonanțelor de pornire a urmăririi penale pe cauzele penale nr. 2011358009 din 07 iunie 2011, nr. 2011358012 din 16 iunie 2011, a ordonanței

privind constituirea grupului de procurori din 23 iunie 2011, a ordonanței de pornire a urmăririi penale pe cauza penală nr. 2011358016 din 15 noiembrie 2011 și copia cererii lui Donos Tudor din 17 noiembrie 2011, (vol. II, f. d. 190, 191, 193-197, 199-200, 201);

- informația privind convorbirile telefonice ale abonatului 060202581, prin care se stabilește locul aflării acestuia la data de 24 iunie 2011, (vol. III, f. d. 10-11).

În cadrul ședinței instanței de apel, avocatul Crețu Doina în numele inculpatului Donos Tudor a solicitat să fie cercetate suplimentar următoarele probe:

- raportul de expertiză din 23 august 2013, (vol. IV, f.d. 51);

- raportul de examinare medico-legală din 21 februarie 2011.

În contextul mijloacelor de probă analizate și verificate, instanța de apel a constatat că: inculpatul, Donos Tudor Xxxxx, fiind numit prin ordinul nr.Xxxxx din 12 mai 2006 al Ministerului Afacerilor Interne în funcția de ofițer operativ de sector al postului de poliție Scorțeni al CPR Telenești și fiind colaborator al ordinii publice și prin urmare persoană publică, avînd dreptul în temeiul art.17 din Legea Republicii Moldova nr.416 din 18 decembrie 1990 „Cu privire la poliție” să dețină, să aibă asupra sa în permanență, să aplice și să folosească arme de foc, arma de foc este folosită ca măsură extremă de către colaboratorii de poliție în următoarele cazuri:

- pentru apărarea cetățenilor și pentru autoapărare contra unor atacuri ce constituie un pericol real pentru viața sau sănătatea lor, precum și pentru prevenirea capturării prin violență a armei de foc;

- pentru respingerea unui atac în grup sau atac armat asupra colaboratorilor poliției, asupra altor persoane aflate în exercițiul funcțiunii sau la datoria obștească de menținere a ordinii publice și de combatere a criminalității, precum și pentru respingerea atacurilor de altă natură ce periclitează viața sau sănătatea lor;

- pentru eliberarea ostaticilor, dacă viața sau sănătatea lor se află în pericol;

- pentru respingerea unor atacuri în grup sau atacuri armate asupra unor obiective importante, aflate sub pază, asupra încăperilor de locuit și de menire gospodărească ale cetățenilor, asupra sediilor autorităților publice și organizațiilor obștești, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor, dacă există un pericol real pentru viața sau sănătatea persoanelor care se află în ele, pentru respingerea atacurilor asupra personalului militar și de serviciu al organelor de poliție;

- pentru reținerea persoanei care opune rezistență armată ori care a fost surprinsă în momentul săvârșirii unei infracțiuni grave, sau a delincventului care evadează de sub arest, precum și a unei persoane înarmate care refuză să se subordoneze cerinței legale de a depune arma, cînd este imposibilă înfrângerea rezistenței sau reținerea delincventului pe alte căi și cu alte mijloace, și fiind obligat în baza art. 4 al aceleiași Legi care stipulează că în activitatea sa poliția mizează pe respectarea personalității cetățenilor, constituind un garant al apărării demnității, drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime, și-a depășit în mod vădit limitele drepturilor acordate prin lege și la 12 martie 2008, aproximativ orele 16:30, pe strada centrală din satul Chiștelnița, raionul Telenești, a inițiat o ceartă cu

consăteanul Furculiță Ilie în procesul căreia, a îndreptat intenționat arma din dotare, pistol PM cu nr. XXXXX, apropiind-o de capul lui Furculiță Ilie, prin ce i-a încălcat considerabil dreptul la integritate fizică și psihică garantat de Constituție Republicii Moldova.

Tot el, deținând aceeași funcție, fiind colaborator al organului ordinii publice și prin urmare persoană publică, contrar art. 24 din Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994, încălcând grav prevederile art. 4 din Legea Republicii Moldova nr.416 din 18 decembrie 1990 „cu privire la poliție”, care stipulează că în activitatea sa poliția mizează pe respectarea personalității cetățenilor, constituind un garant al apărării demnității, drepturilor și libertăților în intereselor lor legitime, precum și prevederile art.12-15 al aceleiași Legi; dispozițiile pct.1), 3), 4) ale capitolului I și pct.1), 2) ale capitolului II din Regulile de aplicare a mijloacelor speciale de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne (anexa nr.2), aprobate prin Hotărârea Parlamentului nr.1275-XII din 15 februarie 1993, care reglementează condițiile și limitele aplicării forței fizice și a mijloacelor speciale; contrar prevederilor lit. d), f), g), m) ale pct.15, precum și lit. a) – b) ale pct. 16 din Codul de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 481 din 10 mai 2006 și atribuțiilor funcționale stipulate în fișa postului a funcției deținute, care îl obligau să nu supună pe nimeni la torturi, să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și legile Republicii Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla, să nu recurgă la forță cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, și-a depășit în mod vădit drepturile și atribuțiile acordate de lege în următoarele circumstanțe. Într-o zi nestabilită de organul de urmărire penală, din vara anului 2008, în biroul primarului satului Scorțeni, raionul Telenești, intenționat, fiind în exercițiul funcției, din motivul solicitării de către Ciorba Alexandru a deciziei pe adresarea despre înșelarea lui de către o persoană necunoscută, i-a aplicat o lovitură cu pumnul în față, de la ce victima Ciorba Alexandru a căzut la podea, iar când se afla jos l-a lovit de mai multe ori cu picioarele peste corp cauzându-i dureri fizice.

Tot el, fiind numit prin ordinul nr.Xxxxx din 20 noiembrie 2009 al Ministrului Afacerilor Interne în funcția de șef de post, ofițer operativ superior de sector al postului de poliție Brînzenii Noi al CPR Telenești și fiind colaborator al organului ordinii publice și prin urmare persoană publică, avînd obligații potrivit art. 12 pct. 3) al Legii cu privire la poliție nr. Xxxxx din 18 decembrie 1990 să înregistreze informația sosită cu privire la infracțiuni, contravenții administrative și alte evenimente care periclitizează securitatea publică, să reacționeze prompt și să sesizările și comunicările despre infracțiuni, contrar pct. 5), 7), 10) a Instrucțiunii privind modul de primire, înregistrare, evidență și examinare a sesizărilor și a altor

informații despre infracțiuni aprobate prin Ordinul comun al Procuraturii Generale, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciul Vamal și CCCEC nr.121/254/286-0/95 „Privind evidența unică a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni”, conform cărora primirea sesizărilor, indiferent de locul și timpul comiterii faptelor infracționale sesizate, de plenitudinea datelor anunțate, se efectuează zilnic în orele de lucru, în cazul adresării persoanei cu plîngere, denunț sau autodenunț declarate oral, acestea se consemnează într-un proces – verbal semnat de persoana care face declarația și lucrătorul organului, care a primit sesizarea, înregistrarea sesizărilor se efectuează imediat după primirea lor și cerințelor din fișa de post a șefului de post, ofițerului operativ superior de sector, potrivit căruia șeful de post efectuează primirea, înregistrarea și examinarea în limitele competenței sale a declarațiilor, cererilor și comunicărilor cetățenilor despre infracțiuni, cu înregistrarea ulterioară în registrele comisariatului de poliție, întreprinde măsuri în direcția prevenirii și descoperirii infracțiunilor, acționînd în interes personal, urmărind scopul diminuării artificiale a numărului de crime din sectorul său de activitate, folosind situația de serviciu, intenționat n-a consemnat adresarea verbală a cet. Berliba Pavel din 30 septembrie 2010 despre sustragerea din gospodăria sa din satul Brînzenei Noi, raionul Telenești a bunurilor în sumă de 18 250 lei într-un proces – verbal și n-a transmis sesizarea pentru înregistrare, dar a decis să tăinuiască de la înregistrare infracțiunea în cauză, prin ce i-a cauzat dreptului ocrotit de lege a lui Berliba Pavel - accesul la justiție daune considerabile, iar imaginea organelor de drept a fost prejudiciată.

Tot el, deținînd funcția de șef de post, ofițer operativ superior de sector al postului de poliție Brînzenei Noi al CPR Telenești, numit în baza ordinului nr.Xxxxx din 20 noiembrie 2009 al Ministrului Afacerilor Interne și fiind astfel persoană cu funcție de răspundere, avînd gradul special locotenent de poliție, în timpul îndeplinirii obligațiilor de serviciu, contrar art. 3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 04 noiembrie 1950, la care Republica Moldova a aderat la 12 septembrie 1997; art. 24 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994; încălcînd grav prevederile art.4 din Legea Republicii Moldova nr.416 din 18 decembrie 1990 „Cu privire la poliție”, care stipulează că în activitatea sa poliția mizează pe respectarea personalității cetățenilor, constituind un garant al apărării demnității, drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime, precum și prevederile art.12-15 al aceleiași legi; dispozițiile pct.1), 3), 4) ale capitolului I și pct.1), 2) ale capitolului II din regulile de aplicare a mijloacelor speciale de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne (anexa nr.2), aprobate prin Hotărîrea Parlamentului nr.1275-XII din 15 februarie 1993, care reglementează condițiile și limitele aplicării forței fizice și a mijloacelor speciale; contrar prevederilor lit. d), f), g), m) al pct.15, precum și lit. a) – b) ale pct.16 din Codul de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr.481 din 10 mai 2006 și atribuțiilor funcționale stipulate în

fișa postului a funcției deținute, care îl obligau să nu supună pe nimeni la torturi, să nu aplice forța fizică, decât pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrângerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și legile Republicii Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla, să nu recurgă la forță cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, la 18 februarie 2011, aproximativ ora 09:30, a pătruns în domiciliul lui Rusu Olga din satul Brînzenii Noi, raionul Telenești, unde cu scopul obținerii informațiilor despre furtul de bunuri de la unitatea comercială a ÎI „Stîncaru Ludmila”, i-a demonstrat lui Rusu Vladislav arma din dotare pistol PM cu nr. IIT Xxxxx și i-a cerut să iasă din casă. În fața casei, intenționat l-a izbit pe Rusu Vladislav de gardul din plasă metalică și i-a aplicat o lovitură cu pumnul în față. Ulterior, i-a adus lui Rusu Vladislav nefondat învinuiri în săvârșirea furtului, i-a cerut explicații unde s-a aflat în noaptea de 17 spre 18 februarie 2011 și să meargă la locul faptei, unde l-a impus să se descalțe pentru a compara urma depistată cu încălțăminte sa. În circumstanțele menționate, ca rezultat al acțiunilor violente cu caracter de tortură, întreprinse de către Donos Tudor, cetățeanului Rusu Vladislav i-au fost provocate dureri și suferințe puternice fizice și psihice.

Tot el, la 24 iunie 2011, aproximativ orele 10:00, fiind citat la Procuratura raionului Telenești pentru a participa la percheziția dispusă în biroul său de serviciu din incinta primăriei satului Brînzenii Noi pe cauza penală nr. 2011358009, pornită la 07 iunie 2011, în baza art.328 alin.(2) lit. a) Cod penal, în biroul de serviciu al procurorului Calugher Lilia, care exercita urmărirea penală pe acest dosar, cu scopul de a împiedica cercetarea rapidă, completă și obiectivă a cauzei penale nr. 2011358009 a amenințat-o cu violență asupra ei și membrilor ei de familie.

Tot el, la 24 iunie 2011, aproximativ orele 10:10, deplasându-se cu automobilul său personal de la Procuratura raionului Telenești spre Comisariatul de Poliție al raionului Telenești, avîndu-l ca pasager pe procurorul – interimar al raionului Telenești, Burduja Nicolae, care avea împuterniciri legale în baza ordonanței din 23 iunie 2011 de ai percheziționa biroul de serviciu din incinta primăriei Brînzenii Noi, cu scopul de a împiedica cercetarea rapidă, completă și obiectivă a cauzei penale nr. 2011358009 l-a amenințat cu violență. Ulterior, în timpul percheziției biroului său de serviciu din incinta primăriei Brînzenii Noi, raionul Telenești, efectuate între orele 11:14 – 11:20, l-a amenințat pe procurorul – interimar al raionului Telenești, Burduja Nicolae cu depunerea plîngerilor la Procuratura generală și nu se supunea cerințelor de a nu discuta telefonic, îndrumîndu-l pe colegul său Viorel Bolocan, de a nu preda cheile de la safeu procurorului care urma să-i percheziționeze biroul de serviciu al acestuia.

Tot el, la 17 noiembrie 2011, aproximativ orele 13:00, în sediul Procuraturii raionului Telenești, str. Renașterii 65A, după primirea copieii ordonanței de pornire a urmăririi penale pe cauza penală nr.2011358016, pornită la 15 noiembrie 2011, în

baza art.327 alin.(1) Cod penal, pe care avea calitatea de bănuit prin ordonanța din 16 noiembrie 2011, cu scopul de a împiedica cercetarea rapidă, completă și obiectivă a cauzei penale nr.2011358016, a amenințat procurorul Lilia Calugher, căreia i s-a împuternicit exercitarea urmăririi penale pe acest dosar, cu violență asupra ei și membrilor ei de familie.

Tot el, la 24 iunie 2011, aproximativ orele 10:00, fiind citat la Procuratura raionului Telenești pentru a participa la percheziția dispusă în biroul său de serviciu din incinta primăriei Brînzenii Noi pe cauza penală nr. 2011358009, pornită la 07 iunie 2011, în baza art.328 alin. (2) lit. a) Cod penal, în biroul de serviciu a procurorului Calugher Lilia, căreia i s-a împuternicit exercitarea urmăririi penale pe acest dosar, cu scopul intimidării și sistării activității de serviciu a procurorului, avînd asupra sa arma din dotare în virtutea funcției ce o deținea, a amenințat-o cu crearea neplăcerilor în serviciu și vătămarea integrității corporale și a membrilor ei de familie, vorbe care i-au provocat procurorului Calugher Lilia temere reală.

La 24 iunie 2011, aproximativ orele 10:10, deplasându-se cu automobilul său personal de la procuratura r-lui Telenești spre Comisariatul de Poliție, avându-l ca pasager pe procurorul interimar al r-lui Telenești, Burduja N., care avea împuterniciri legale în baza ordonanței din 23.06.2011, de a-i percheziționa biroul de serviciu din incinta Primăriei Brînzenii Noi, cu scopul de a-l împiedica de a efectua percheziția organizată pe cauza penală nr. 2011358009, în biroul său de serviciu din incinta primăriei Brînzenii Noi, l-a amenințat cu vătămarea integrității corporale.

Tot el, la 17 noiembrie 2011, aproximativ orele 13:00, în sediul Procuraturii raionului Telenești, situat în or. Telenești, str. Renașterii 65A, după primirea copiei ordonanței de pornire a urmăririi penale pe cauza penală nr.2011358016, pornită la 15 noiembrie 2011, în baza art.327 alin.(1) Cod penal, pe care avea calitatea de bănuit prin ordonanța din 16 noiembrie 2011, cu scopul de a împiedica cercetarea rapidă, completă și obiectivă a cauzei penale nr.2011358016 a amenințat procurorul Calugher Lilia, căreia i s-a împuternicit exercitarea urmăririi penale pe acest dosar, cu violență asupra ei și membrilor ei de familie.

Astfel, în baza celor constatate mai sus și ca urmare a cercetării totalității probelor administrate la prezenta cauză penală, Colegiul penal a conchis că, prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel a considerat dovedită cu certitudine vinovăția inculpatului, Donos Tudor în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 327 alin.(1), art. 309¹ alin.(1), 303 alin.(2), art.349 alin.(1), art. 328 alin.(2) lit. a), art. 328 alin.(2) lit. b) Cod penal.

Concluzia se justifică prin prisma următoarelor considerente:

Cu referire la componentele de infracțiune prevăzută de art. 349 alin.(1) și 303 alin.(2) Cod penal urmează a fi relatat că în speță, prin acțiunile inculpatului, Donos Tudor, s-au periclitat în principal – relațiile sociale cu privire la autoritatea de stat, sub a cărei egidă acționează persoanele cu funcție de răspundere, iar în plan secundar – relațiile sociale cu privire la libertatea psihică (morală) a persoanei.

Colegiul penal a reținut că părțile vătămate, Calugher Lilia și Burduja Nicolae, sunt persoane cu funcții de răspundere. Or, aceștia la momentul comiterii infracțiunii de către inculpatul, Donos Tudor, activau în calitate de procurori în cadrul Procuraturii din raionul Telenești, exercitând atribuțiile de serviciu urmînd a fi efectuată percheziția în biroul lui Domos Tudor, în temeiul ordonanței și a încheierii judecătorești.

De asemenea, nu pot fi reținute alegațiile apelanților precum că nu au fost prezentate probe în vederea comiterii infracțiunii prevăzute de art. 349 alin.(1) Cod penal or, potrivit raportului procurorului-interimar al raionului Telenești din 24 iunie 2011 pe numele Prim-adjunctul Procurorului General s-a menționat despre amenințarea lui Burduja Nicolae la 24 iunie 2011 și a procurorului Lilia Calugher despre amenințarea lor cu violența de către colaboratorul de poliție al CPr Telenești Donos Tudor (f.d. 150 vol. II). Mai mult, potrivit raportului procurorului raionului Telenești din 18 noiembrie 2011 pe numele Procurorului General se confirmă faptul cu privire la amenințarea la 17 noiembrie 2011 a procurorului Lilia Calugher cu violența de către colaboratorul de poliție al CPr Telenești Donos Tudor (f.d, 157 vol. II);

Totodată s-a remarcat că infracțiunea prevăzută de art. 349 alin.(1) Cod penal este o infracțiune formală și se consideră consumată din momentul amenințării.

Colegiul penal a reținut că acțiunile inculpatului, Donos Tudor, de amenințare a aplicării violenței față de procurorul Calugher Lilia și a membrilor ei de familie și amenințarea cu vătămarea integrității lui Burduja Nicolae, ale acestuia au fost efectuate cu scopul sistării activității de serviciu a părților vătămate.

La fel, instanța de apel a respins alegațiile expuse de apelanți precum că instanța de judecată a pus la baza adoptării sentinței de condamnare doar declarațiile părților vătămate.

În acest context, Colegiul penal a accentuat că prima instanță și-a întemeiat concluzia de condamnare a inculpatului, Donos Tudor, în baza art. 349 alin.(1) și 303 alin. (2) Cod penal nu doar în baza declarațiilor părții vătămate dar pe totalitatea mijloacelor de probă cercetate în ședință de judecată și dezbătute și argumentate în actul de dispoziție a primei instanțe.

Din aceste considerente, Colegiul penal a remarcat că instanța de fond în mod just a reținut în sarcina inculpatului Donos Tudor, încadrarea juridică corectă și anume alin.(1) al art.349 Cod penal.

De asemenea, Colegiul penal a respins afirmațiile inculpatului Donos Tudor, precum că acesta nu este vinovat în comiterea infracțiunilor încriminate, or acest fapt este combătut prin totalitatea materialelor cauzei examinate în prima instanță și verificate în instanța de apel.

Totodată, nu pot fi reținute alegațiile apelanților, cu privire la lipsa probelor în vederea demonstrării vinovăției inculpatului Donos Tudor în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin.(1) Cod penal și art. 309¹ Cod penal, or declarațiile părții vătămate Berliba Pavel se confirmă prin cererea acestuia, depusă

cu privire la inacțiunile lui Donos Tudor de tănuire a furtului din 26 ianuarie 2011, prin care solicită organelor de drept de a lua măsuri cu polițistul de sector Donos Tudor, care amenințând-o pe soția lui Berliba Pavel cu decăderea din drepturile părintești și că va fi închisă pe un an în pușcărie a pus-o să semneze o cerere, precum că nu dorește să fie cercetat cazul de furt și cererea lui Berliba Pavel despre inacțiunile lui Donos Tudor de tănuire a furtului din 14 martie 2011, prin care solicită organelor de drept de a lua măsuri cu polițistul de sector Donos Tudor, care nu a întreprins nici o măsură și nu a înregistrat plîngerea din data 30 septembrie 2011. Mai mult, prin ordonanța de pornire a cauzei penale nr.20113580025 se confirmă că urmărirea penală pe cazul de furt de la Berliba Pavel s-a pornit la 01 februarie 2011 și informația CPr Telenești nr. 1117 din 10 martie 2011 prin care se stabilește că în perioada 01-30 septembrie 2010 în registrele de evidență nu s-au înregistrat plîngeri de la cet. Berliba Pavel despre furt și nici raport a colaboratorului de poliție (f.d. 103, 108 vol. I). De asemenea, din conținutul procesului – verbal de confruntare din 21 septembrie 2011 dintre bănuitul Donos Tudor și partea vătămată Berliba Pavel, reiese că ultimul a indicat că la 30 septembrie 2010 a mers la primărie și în biroul de serviciu i-a comunicat verbal lui Donos Tudor despre furtul din gospodărie, iar, deoarece nu au fost întreprinse măsuri, s-a adresat la procuratură (vol. I, f. d. 144-149).

Totodată nu au fost reținute alegațiile apelanților cu privire la faptul că inculpatul nu s-a aflat la serviciu și nu a comis infracțiunea prevăzută de art. 327 alin.(1) Cod penal, fapt confirmat prin declarațiile martorilor Manole Nicolae, Meleca Ion, Stroncea Anatolie, Cravciuc Victor și Lașco Gheorghe, potrivit cărora la datele indicate inculpatul s-a aflat cu aceștia, or acestea se combat prin declarațiile martorului Cotlău Pavel potrivit cărora, Berliba Pavel i-a spus că i-au fost furate niște instrumente de la el și că s-a adresat la domnul Donos. Cunoaște din spusele lui Berliba Pavel că acesta s-a adresat cu plîngere pentru că i-au fost furate lucrurile. Aceasta s-a întâmplat cu 3-5 ani în urmă. Când Berliba Pavel s-a adresat referitor la cazul de furt, polițist de sector era Donos, iar martorul Burlacu (Hanganu) Nadejda, a menționat că din spusele Marianeii știe că soțul s-a adresat la poliție în privința furtului. Ulterior, la domiciliul ei a venit Donos, cu încă un polițist și Berliba Mariana, împreună cu care, cu un automobil s-au deplasat la Ștefănești, la domiciliul fostului ei prieten ca să caute lucrurile furate de la Berliba Pavel. La Ștefănești ea împreună cu Mariana au stat la poartă, iar Donos Tudor cu celălalt polițist a intrat în ogradă, unde au făcut percheziție și nu s-a găsit nimic. Mai mult, din răspunsul Comisariatului de Poliție Telenești nr.1117 din 10 martie 2011, din care rezultă, că în perioada 01 septembrie 2010 – 30 septembrie 2010, în registrele de evidență a sesizărilor și înștiințărilor despre infracțiuni R-1 și R-2 nu au fost înregistrate careva plîngeri de la cet. Berliba Pavel, locuitor al satului Brînzenei Noi, raionul Telenești, privitor la sustragerea de bunuri din gospodăria sa (vol. I, f. d. 108).

De asemenea, comiterea infracțiunii prevăzute de art. 309¹ alin. (1) Cod penal, este confirmată prin declarațiile părții vătămate Rusu Vladislav, declarații ce sunt confirmate de către martorul Rusu Olga care a menționat că, când a venit de la lucru acasă, pe la orele 16:00, băiatul stătea în casă și când s-a uitat la el, partea dreaptă de sub maxilar era umflată. A observat că buza de jos în partea dreaptă era umflată și crăpată. Întrebându-l ce s-a întâmplat, fiul la început nu dorea să-i răspundă, pe urmă i-a spus că a fost domnul Dorel, așa cum i se spunea lui Donos în sat, și i-a tras doi numni în față și i-a spus că el a furat din bar. A indicat că fiul său nu avea careva leziuni corporale și că nu s-a bătut cu nimeni. De asemenea, martorul Stîncaru Ludmila, a declarat că, înainte de a se întâmpla furtul era la magazin, a deservit niște cumpărători la magazin, printre care era și domnul Rusu, la care a observat că în partea dreaptă a buzei de jos avea o zgîrietură. Totodată, Rusu Vladislav la data de 21 februarie 2011 s-a adresat cu o cerere, prin care se solicită de a lua măsuri cu Donos T., care la data de 18 februarie 2011, ora 09:30, l-a lovit de trei ori pe pragul casei. În acest sens, nu poate fi reținută poziția apărării cu privire la nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate.

Sintetizând cele conturate supra, instanța de judecată a conchis că vinovăția inculpatului, Donos Tudor în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin.(1), art. 309¹ alin.(1), 303 alin.(2) art.349 alin.(1) Cod penal, a fost stabilită dincolo de orice îndoială. În pofida acestui fapt, instanța de apel a menționat că Donos Tudor urmează a fi liberat de răspundere penală pe motivul expirării termenului de prescripție, pe aceste capete de învinuire.

Colegiul penal a menționat că sancțiunea prevăzută de art.327 alin.(1) Cod penal (în redacția Legii din 18.04.2002), reprezintă pedeapsa sub formă de amendă în mărime de la 150 la 400 unități sau cu închisoare de pînă la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani.

Limitele sancțiunii prevăzute în dispoziția art. 309¹ alin.(1) Cod penal (în redacția Legii din 18.12.2008), prevăd pedeapsa sub formă de închisoare de la 2 la 5 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani.

Conform prevederilor art. 303 alin.(2) Cod penal (în redacția Legii din 18.04.2002) sancțiunea prevede pedeapsa cu amendă în mărime de pînă la 350 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore.

Totodată, la art. 349 alin.(1) Cod penal (în redacția Legii din 18.04.2002), sancțiunea prevede pedeapsa cu amendă în mărime de pînă la 350 unități convenționale cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore.

Din interpretarea sistemică a prevederilor art.327 alin.(1), 309¹ alin.(1) Cod penal și art.16 alin.(3) Cod penal, rezultă că, inculpatul, Donos Tudor a comis două infracțiuni ce se atribuie la categoria celor mai puțin grave.

Iar, din interpretarea sistemică a prevederilor art.303 alin.(2), 349 alin.(1) Cod penal și art.16 alin.(3) Cod penal, rezultă că, inculpatul, Donos Tudor a comis două infracțiuni ce se atribuie la categoria celor ușoare.

Totodată, Colegiul penal a reținut că, pe parcursul examinării prezentei cauze penale, s-a stabilit că inculpatul Donos Tudor a comis faptele prevăzute de art.303 alin.(2), 349 alin.(1) Cod penal în perioada 24.06.2011 – 17.11.2011. Astfel, luând în calcul prevederile art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal, instanța de apel a constatat că, a expirat termenul pentru tragere la răspundere penală la data de 17 noiembrie 2013. Iar faptele prevăzute de art.327 alin.(1), 309¹ alin.(1) Cod penal au fost comise de către Donos Tudor în perioada 30.09.2010 – 18.02.2011. Astfel, ținând cont de prevederile art.60 alin.(1) lit. b) Cod penal, instanța de apel a constatat că, a expirat termenul pentru tragere la răspundere penală la data de 18 februarie 2016.

Având în vedere aceste alegații, instanța de apel a relevat că, din punctul de vedere al rolului și efectelor pe care prescripția le are în câmpul dreptului penal, ea constituie o situație de fapt producătoare de consecințe juridice referitoare la raportul juridic de drept penal, pe de o parte, sub aspectul activ al acestuia, adică al dreptului de a aplica pedeapsa și de a impune executarea acesteia, iar, pe de altă parte, sub aspectul pasiv al acestui raport, adică al obligației de a suporta și executa pedeapsa aplicată.

De asemenea, Colegiul penal a remarcat că în speță nu sunt prezente careva temeiuri de întrerupere sau suspendare a termenului de prescripție.

Subsidiar, s-a indicat că, natura juridică a prescripției răspunderii este aceea cauză a stingerii răspunderii penale și deci, a acțiunii de tragere la răspundere penală justificată de inutilitatea recurgerii la constrângerea juridică penală după trecerea unei anumite perioade de timp de la data săvârșirii faptei prevăzute de legea penală. Pe de altă parte este de necontestat că această cauză de înlăturare a răspunderii penale operează „ope legis” de plin drept.

Astfel, reieșind din faptul că de la data comiterii faptelor infracționale imputate inculpatului, a expirat termenul de 2 ani și respectiv 5 ani de tragere la răspundere penală, Colegiul penal a concluzionat liberarea de răspundere penală a inculpatului Donos Tudor din motivul intervenirii termenului de prescripție și încetării procesului penal, pe capetele de învinuire prevăzute de art. 327 alin.(1), art. 309¹ alin.(1), 303 alin.(2) art.349 alin.(1) Cod penal.

Cu referire la componentele de infracțiune prevăzute de art. 328 alin.(2) lit. a), art. 328 alin.(2) lit. b) Cod penal urmează a fi relatat următoarele :

În cazul dat s-a constatat că anume, Donos Tudor, fiind numit prin ordinul nr.Xxxxxdin 12 mai 2006 al Ministerului Afacerilor Interne în funcția de ofițer operativ de sector al postului de poliție Scorțeni al CPR Telenești și fiind colaborator al ordinii publice și prin urmare persoană publică, având dreptul în temeiul art.17 din Legea Republicii Moldova nr.416 din 18 decembrie 1990 „Cu privire la poliție” să dețină, să aibă asupra sa în permanență, să aplice și să

folosească arme de foc, arma de foc este folosită ca măsură extremă de către colaboratorii de poliție în următoarele cazuri:

- pentru apărarea cetățenilor și pentru autoapărare contra unor atacuri ce constituie un pericol real pentru viața sau sănătatea lor, precum și pentru prevenirea capturării prin violență a armei de foc;

- pentru respingerea unui atac în grup sau atac armat asupra colaboratorilor poliției, asupra altor persoane aflate în exercițiul funcțiunii sau la datoria obștească de menținere a ordinii publice și de combatere a criminalității, precum și pentru respingerea atacurilor de altă natură ce periclitează viața sau sănătatea lor;

- pentru eliberarea ostajilor, dacă viața sau sănătatea lor se află în pericol;

- pentru respingerea unor atacuri în grup sau atacuri armate asupra unor obiective importante, aflate sub pază, asupra încăperilor de locuit și de menire gospodărească ale cetățenilor, asupra sediilor autorităților publice și organizațiilor obștești, întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor, dacă există un pericol real pentru viața sau sănătatea persoanelor care se află în ele, pentru respingerea atacurilor asupra personalului militar și de serviciu al organelor de poliție;

- pentru reținerea persoanei care opune rezistență armată ori care a fost surprinsă în momentul săvârșirii unei infracțiuni grave, sau a delincventului care evadează de sub arest, precum și a unei persoane înarmate care refuză să se subordoneze cerinței legale de a depune arma, când este imposibilă înfrângerea rezistenței sau reținerea delincventului pe alte căi și cu alte mijloace, și fiind obligat în baza art. 4 al aceleiași Legi care stipulează că în activitatea sa poliția mizează pe respectarea personalității cetățenilor, constituind un garant al apărării demnității, drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime, și-a depășit în mod vădit limitele drepturilor acordate prin lege și la 12 martie 2008, aproximativ orele 16:30, pe strada centrală din satul Chiștelnița, raionul Telenești, a inițiat o ceartă cu consăteanul Furculiță Ilie Vasile în procesul căreia, a îndreptat intenționat arma din dotare, pistol PM cu nr. XXXXX, apropiind-o de capul lui Furculiță Ilie, prin ce i-a încălcat considerabil dreptul la integritate fizică și psihică garantat de Constituție Republicii Moldova.

Tot el, deținând aceiași funcție, fiind colaborator al organului ordinii publice și prin urmare persoană publică, contrar art. 24 din Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994, încălcând grav prevederile art. 4 din Legea Republicii Moldov nr.416 din 18 decembrie 1990 „cu privire la poliție”, care stipulează că în activitatea sa poliția mizează pe respectarea personalității cetățenilor, constituind un garant al apărării demnității, drepturilor și libertăților în intereselor lor legitime, precum și prevederile art.12-15 al aceleiași Legi; dispozițiile pct.1), 3), 4) ale capitolului I și pct.1), 2) ale capitolului II din Regulile de aplicare a mijloacelor speciale de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne (anexa nr.2), aprobate prin Hotărârea Parlamentului nr.1275-XII din 15 februarie 1993, care reglementează condițiile și limitele aplicării forței fizice și a mijloacelor speciale; contrar prevederilor lit. d), f),

g), m) ale pct.15, precum și lit. a) – b) ale pct. 16 din Codul de etică și deontologie al polițistului, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 481 din 10 mai 2006 și atribuțiilor funcționale stipulate în fișa postului a funcției deținute, care îl obligau să nu supună pe nimeni la torturi, să nu aplice forța fizică, decît pentru curmarea infracțiunilor, pentru înfrîngerea rezistenței opuse cerințelor legale, dacă metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea obligațiilor ce le revin, să respecte Constituția și legile Republicii Moldova, să nu aplice acte de tortură, tratamente sau pedepse inumane sau degradante, în orice circumstanță s-ar afla, să nu recurgă la forță cu excepția cazurilor de necesitate absolută și numai în măsura necesară atingerii unui obiectiv legitim, și-a depășit în mod vădit drepturile și atribuțiile acordate de lege în următoarele circumstanțe. Într-o zi nestabilită de organul de urmărire penală, din vara anului 2008, în biroul primarului satului Scorțeni, raionul Telenești, intenționat, fiind în exercițiul funcției, din motivul solicitării de către Ciorba Alexandru Simion a deciziei pe adresarea despre înșelarea lui de către o persoană necunoscută, i-a aplicat o lovitură cu pumnul în față, de la ce victima Ciorba Alexandru a căzut la podea, iar cînd se afla jos l-a lovit de mai multe ori cu picioarele peste corp cauzîndu-i dureri fizice.

Comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(2) lit. b) Cod penal se confirmă prin declarațiile părții vătămate Furculiță Ilie, ce coroborează cu declarațiile martorilor Prescureanu Valentin și Stratulat Ion.

Mai mult, martorul ocular Moisenco Petru a declarat în cadrul urmăririi penale că, pe stradă a văzut cum a trecut Furculiță Ilie și Donos Tudor. Polițistul Donos Tudor era în uniformă de serviciu și era în stare de ebrietate avansată. Cînd s-au îndepărtat, pînă a ajunge la intersecție, a văzut că Donos Tudor îl întindea pe Furculiță Ilie. Știindu-l pe Donos Tudor că este agresiv cînd este în stare de ebrietate, s-au pornit spre ei. Apropiindu-se a văzut că Donos Tudor a scos cu mîna stîngă pistolul de la șold și l-a îndreptat spre Furculiță Ilie, iar cu cea dreaptă îl ținea de haine, distanța dintre ei fiind de un metru. Cînd s-au apropiat de ei, Donos Tudor și-a ascuns arma și s-au pornit înainte. Ajungînd la intersecție, a observat că Donos Tudor iarăși îl întindea de haine pe Furculiță Ilie.

Mai mult, martorului Isac Mihail a declarat că la un moment, a auzit strigătele lui Furculiță Ilie care zicea către Donos Tudor să-l lase în pace. Privind, la o distanță de aproximativ 50 metri, au văzut cum Donos Tudor îl întindea pe Furculiță Ilie. Apropiindu-se a văzut că Donos Tudor a scos de la șold pistolul, care l-a încărcat și l-a îndreptat spre fruntea lui Furculiță Ilie. Fiind în apropiere, cet. Prescureanu Valentin le-a comunicat să nu se apropie de ei fiindcă Donos Tudor este pe uniformă. Furculiță Ilie îi spunea lui Donos Tudor să-și ia arma, dar Donos Tudor striga că-l împușcă. Peste un timp după ce s-a terminat conflictul, Donos s-a pornit spre casă, ei s-au apropiat de Furculiță Ilie să-l întrebe ce s-a întîmplat. Acesta a zis că Donos Tudor i-a propus să servească o bere, dar refuzîndu-i s-a enervat și l-a amenințat cu arma.

Totodată, comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(2) lit. a) Cod penal și anume aplicarea violenței, se confirmă prin declarațiile martorului Ureche Raisa care a declarat, în cadrul urmăririi penale că, a văzut cum Donos l-a lovit cu pumnul în față pe Ciorba și peste toate părțile corpului. Lui i-a apărut sânge și a ieșit afară. Dorea să se întoarcă pentru a se clarifica cu niște bani, dar ea l-a trimis acasă ca să nu fie bătut iarăși. Mai mult, martorul Ureche Daria a declarat, în cadrul urmăririi penale că, Donos Tudor i-a aplicat o lovitură în față și Ciorbă Alexandru a căzut continuând să-i aplice lovituri cu picioarele. Ciorba Alexandru era murdar de sânge și ținându-se de pereți a ieșit din birou. Aceste declarații confirmă întru totul versiunea părții vătămate Ciorbă Alexandru.

În context, se resping motivele, precum că inculpatul Donos T. ilegal și neîntemeiat este supus răspunderii penale în baza articolului 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, sub aspectul că infracțiunea respectivă nu este prevăzută de legea penală.

Prin modificarea efectuată în articolul 328 alin. (2) Cod penal, în sensul excluderii elementelor constitutive agravante lit. a) – „săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice însoțite de aplicarea violenței”, legislatorul nu a înlăturat răspunderea penală a persoanelor care au săvârșit aceste fapte prejudiciabile.

În cazul săvârșirii faptelor prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal - aplicarea violenței se cuprinde de textul dispoziției alin. (1) art. 166/1 Cod penal, fiindcă cauzarea unei dureri sau a unei suferințe fizice persoanei (părții vătămate), survine în rezultatul acțiunilor de violență, aplicată la caz de făptuitor. Forța ori intensitatea violenței fizice aplicate în privința persoanei nu se înțelege numai în sensul că urmarea să producă vătămări corporale de categoria celor ușoare, medii ori grave, ci în sensul că aceasta cauzează dureri sau suferințe fizice.

Astfel, legiuitorul a transferat agravanta prevăzută de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal în cuprinsul altei norme penale – art. 166/1 alin.(1) Cod penal.

În atare situație, calificarea acțiunilor lui Donos T., care a comis infracțiunea prevăzută de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, pînă la modificările efectuate prin Legea nr. 252 din 08.11.2012, urmează a fi efectuată în conformitate cu prevederile art. 10 Cod penal.

Odată ce faptele prevăzute de lit. a) din art.328 alin.(2) Cod penal se cuprind de art.166/1 alin.(1) Cod penal, se observă că sancțiunea art.166/1 alin.(1) Cod penal în raport cu sancțiunea art. 328 alin. (2) Cod penal, în afară de pedeapsa închisorii prevede tot ca pedeapsă principală și amenda; în ambele cazuri cu aplicarea obligatorie a pedepsei complimentare – cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, însă termenele pedepsei complimentare sunt diferite: alin. (2) art. 328 Cod penal - termenul este de pînă la 5 ani, iar la alin.(1) art. 166/1 Cod penal - termenul este de la 3 la 5 ani.

Prin urmare, s-a constatat că în ce privește pedeapsa sub formă de închisoare sancțiunea ambelor norme penale este prevăzută în aceeași măsură: de la 2 la 6 ani, iar pedeapsa complementară este diferită, totodată norma nouă – art. 166/1 alin. (1) Cod penal prevede și o pedeapsă alternativă închisorii – amenda.

Interpretând prevederile articolului 8 și 10 Cod penal, acțiunea legii penale în timp și retroactivitatea acesteia, se consideră pentru infracțiunea săvârșită până la intrarea în vigoare a modificărilor vizate, calificarea (încadrarea juridică) a faptei săvârșite, trebuie efectuată tot în baza acestei norme conform lit. a) din punct de vedere, că rămâne a fi legea cea mai favorabilă.

Prin urmare, este corectă soluția dată de prima instanță privind condamnarea inculpatului Donos T. în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, în redacția veche.

În aceeași ordine de idei, se resping și motivele invocate de avocatul Murzac A. ce vizează condamnarea lui Donos T. în baza articolului 309/1 alin. (1) Cod penal, or, prin Legea nr. 252 din 08.11.2012 nu au fost dezincriminate faptele prevăzute la articolul 309/1 Cod penal (în redacția Legii nr. 245 din 02.12.2011), fiindcă aceste acțiuni se regăsesc în norma echivalentă, prevăzută în dispozițiile articolului 166/1 Cod penal și, respectiv, în conformitate cu prevederile art. 8 și art.10 Cod penal, corect a fost aplicată legea penală mai favorabilă – art. 309/1 alin. (1) Cod penal.

În ceea ce privește argumentele declarate în apelul avocaților Crețu Doina și Murzac Angela în numele inculpatului Donos Tudor, precum că declarațiile martorilor apărării combat declarațiile părților vătămate, fapt ce demonstrează că învinuirea nu este altceva decât o învinuire bazată pe presupuneri și nicidecum pe fapte și probe concludente și pertinente, acestea nu pot fi reținute, or, colegiul penal a apreciat critic aceste afirmații pe motiv că judecătorul a apreciat din punct de vedere a pertinentei, concludenței, utilității și veridicității probele, acestea fiind apreciate conform propriei convingeri formate în urma examinării probelor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv fiind călăuzit de lege.

Astfel, Colegiul penal a reținut, că instanța de fond a stabilit fără niciun dubiu rezonabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor imputate, iar argumentul apărării privind nevinovăția clientului său este combătut de materialele dosarului.

Potrivit art.24 Cod de procedură penală, părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind învestite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor. Instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură. Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Instanța de judecată acordă ajutor oricărei părți, la solicitarea acesteia, în condițiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare. Astfel, Colegiul penal nu a reținut argumentul apelantului precum că nu a fost respectată procedura penală, fiind încălcate prevederile art.118 alin. (2) din Codul de procedură penală.

Mai mult, motivele, precum că ordonanțele procurorului de neîncepere a urmăririi penale din 17 aprilie 2008, din 09 octombrie 2009 și din 11 noiembrie

2011 au fost anulate neîntemeiat prin ordonanțe emise de Prim-adjunctul Procurorului General, Pântea A. din 18 aprilie 2011, sub aspectul declarării neconstituționalității articolului 287 alin. (1) Cod de procedură penală, au fost apreciate ca fiind nefondate, dat fiind că ordonanțele procurorului ierarhic superior prin care s-a dispus începerea urmăririi penale în privința lui Donos T., sunt emise în baza art. 274 alin. (7) Cod de procedură penală.

Astfel, ordonanța de punere sub învinuire din 26 decembrie 2012 este întocmită în conformitate cu prevederile articolelor 52, pct. 23), 281 alin. (1) și (2) și 282 Cod de procedură penală; învinuitului Donos T. i-a fost adus la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute la art. 66 Cod de procedură penală; acesta a primit copia de pe ordonanța de punere sub învinuire și informația în scris privind drepturile și obligațiile lui, (vol. III, f. d. 255-260). Rechizitoriul este întocmit în conformitate cu prevederile art. 296 Cod de procedură penală, învinuitul Donos T. primind copia de pe rechizitoriu la 18 ianuarie 2013 (vol. III, f. d. 298-314). Procesele-verbale de informare despre terminarea urmăririi penale și de prezentare a materialelor de urmărire penală învinuitului Donos T. și apărătorului sunt întocmite în conformitate cu prevederile art. 52 alin. (1), pct. 2), 24); 260, 261, 293, 294 Cod de procedură penală (vol. III, f. d. 268, 284). Astfel, nu poate fi reținut argumentul avocatului Crețu Doina din demersul înaintat, cu privire la încălcarea dreptului la apărare a inculpatului, fiind reprezentate drepturile acestuia de către un avocat fără împuternicirile necesare.

S-a evidențiat, că la această etapă a procesului penal învinuitul Donos T., asistat de apărător, a înaintat cereri, care, prin ordonanțele procurorului din 11 ianuarie 2013, 10 ianuarie 2013 și 18 ianuarie 2013, au fost respinse, ca fiind neîntemeiate (vol. III, f. d. 289, 294-295, 296-297). Presupusele încălcări de lege, invocate de apelanți nu cad sub incidența art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală, adică nu atrag nulitatea absolută a actelor procedurale contestate.

Conform prevederilor art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, încălcarea oricărei altei prevederi legale decât cele prevăzute în alin. (2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii - când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale - când partea i-a cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

Totodată, potrivit art. 66 alin. (2) pct.27) Cod de procedură penală învinuitul a avut dreptul să atace, în modul prevăzut de articolul 313 Cod de procedură penală, acțiunile și hotărârile organului de urmărire penală și, după cum rezultă din materialul cauzei, acest drept n-a fost utilizat la urmărirea penală referitor la acțiunile și actele procedurale efectuate în cauză.

Prin urmare, instanța de apel a menționat că pornirea, desfășurarea, terminarea urmăririi penale și trimiterea cauzei în judecată sunt efectuate în condițiile legii, astfel încât sunt nefondate motivele invocate de apelanți, în partea respectivă.

Totodată, Colegiul penal a reținut că la aprecierea măsurii și mărimii pedepsei, în temeiul prevederilor art. 328 alin.(2) lit. a) și art. 328 alin.(2) lit. b) Cod penal, instanța de fond n-a luat în considerare în deplină măsură caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, de circumstanțele săvârșirii acesteia, de circumstanțele atenuante.

Din materialele cauzei penale rezultă că, infracțiunile comise de inculpat, prevăzută de 328 alin.(2) lit. a) și art. 328 alin.(2) lit. b) Cod penal sunt atribuite, conform art. 16 Cod penal, la categoria infracțiunilor grave.

La stabilirea limitei pedepsei Colegiul penal a determinat pedeapsa în limitele sancțiunii prevăzute în dispoziția art. 328 alin.(2) lit.a) Cod penal (în redacția Legii din 18.04.2002, care stabilește pedeapsă sub formă de închisoare de la 2 la 6 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Cu referire la limitele sancțiunii prevăzute de art. 328 alin.(2) lit. b) Cod penal (în redacția Legii din 18.04.2002), s-a reținut că sancțiunea prevede pedeapsa cu închisoare de la 2 la 6 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

În acest sens, Colegiul penal a menționat că reieșind din gravitatea infracțiunii incriminate, gradul prejudiciabil al faptelor săvârșite și persoana inculpatului Donos Tudor, atitudinea acestuia după comiterea infracțiunilor, atitudinea acestuia față de faptele comise, absența antecedentelor penale, prezența a doi copii minori la întreținerea sa, instanța a aplicat o pedeapsă prea aspră față de inculpat, considerând neîntemeiat că în cazul de față este rațional ca inculpatul să execute real pedeapsa închisorii.

Instanța de apel a considerat că, prima instanță neîntemeiat i-a numit lui Donos Tudor o pedeapsa definitivă, în temeiul prevederilor art. 84 alin.(1) Cod penal, sub formă de închisoare pe termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Or, Colegiul penal ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, a concluzionat că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită cu închisoare real, fiind dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

În acest sens, Colegiul penal a menționat că, inculpatul a conștientizat urmările faptelor sale, acesta anterior nu a fost judecat, infracțiunile comise fac parte din categoria infracțiunilor grave.

Apreciind în ansamblu circumstanțele cauzei inclusiv personalitatea inculpatului Donos Tudor, prezența la întreținerea făptuitorului a doi copii minori, luând în considerație în special politica penală a statelor europene ce derivă din recomandările Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei potrivit căreia instanțele de judecată ar trebui să recurgă mai des la pedepse alternative detențiunii când este cazul, Colegiul penal a concluzionat necesitatea aplicării în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a pedepsei privative de libertate.

Subsecvent, Colegiul penal a reținut că, în acest caz lui Donos Tudor, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(2) lit. b) Cod penal, urmează a-i fi numită pedeapsă penală sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în Ministerul Afacerilor Interne pe un termen de 5 (cinci) ani, iar conform art. 328 alin.(2) lit. a) Cod penal, să-i fie numită pedeapsă penală sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în Ministerul Afacerilor Interne pe un termen de 5 (cinci) ani.

În temeiul prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Donos Tudor pedeapsa definitivă sub formă de 5 (cinci) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în Ministerul Afacerilor Interne pe un termen de 5 ani, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei lui Donos Tudor pe un termen de probațiune de 2 (doi) ani, conform prevederilor art. 90 Cod penal.

10. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recursuri ordinare de către :

10.1. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei, în partea ce ține de individualizare pedepsei, cu menținerea sentinței primei instanțe, deoarece apelurile declarate de inculpat și avocați în numele inculpatului, greșit au fost admise.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, deoarece decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea individualizării pedepsei, or această soluție este vădit neîntemeiată, inculpatului fiindu-i aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale, eroare de drept care poate fi reparată, doar prin casarea parțială a deciziei;

- acuzarea consideră că, instanța de apel verificând cauza sub aspectul legalității pedepsei penale, urma să dea răspuns dacă aceasta a fost aplicată, în limitele prevăzute de lege, avându-se în vedere nu numai sancțiunea normei penale speciale, ci să țină cont de toate prevederile ce reglementează pedeapsa penală, individualizarea pedepsei, precum și alte criterii ce țin de tratamentul juridic penal;

- potrivit normelor citate, recurentul conchide că la aplicarea pedepsei inculpatului Donos Tudor, pentru 6 capete de învinuire (art. 327 alin.(1), art. 309¹ alin.(1), 303 alin.(2), 349 alin.(1), art. 328 alin.(2) lit. a), art. 328 alin.(2) lit. b) Cod penal) instanța apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, în speță, incorect a ajuns la concluzia stabilirii unei pedepse nonprivative de libertate pentru inculpat;

- raportînd la aspectele de individualizare a pedepsei, reieșind din cerințele legislației penale, apreciind circumstanțele cauzei penale și a faptelor imputate inculpatului, recurentul consideră, că Colegiul penal a omis faptul că Donos Tudor

nu a demonstrat nici o urmă de remușcare pe parcursul procedurilor, negînd în permanență acuzațiile aduse. Mai mult decît atît, aplicînd acte de violență în timpul aflării în exercițiul funcțiilor sale, inculpatul nu numai că a prejudiciat imaginea instituției în care activa, dar și a adus atingere procesului de înfăptuire a justiției;

- în opinia acuzării, prin acțiunile violente ale inculpatului Donos Tudor față de părțile vătămate, se constată depășirea în mod vădit a limitelor drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege or, inculpatul Donos Tudor a manifestat certitudine, fiind lipsit de orice îndoială, ne avînd dubii că depășește limitele drepturilor și atribuțiilor sale acordate prin lege, cunoscînd că acțiunile sale în exercitarea funcției în calitate de agent al statului, trebuie să fie în concordanță cu principiul legalității;

- recurentul menționează că deși pe 4 capete de acuzare (una dintre care pe fapte de tortură) s-a dispus încetarea procesului penal, în privința inculpatului Donos Tudor, în legătură cu survenirea prescripției tragerii la răspundere penală, totuși colegiul penal urma să individualizeze just pedeapsa pentru celelalte 2 epizoade imputate inculpatului în baza art. 328 Cod penal, astfel ținînd cont, de consecințele survenite, or în opinia acuzării, pedeapsa aplicată inculpatului în limita minimă stabilită de legea penală, nu este cea mai apropiată pentru asigurarea caracterului educativ și preventiv a unei condamnări;

- aceste circumstanțe relevă faptul că unica și indiscutabila metodă de reeducare și corijare, este condamnarea inculpatului Donos Tudor, la pedeapsa reală or, argumentele invocate la adoptarea soluției prin care Colegiul penal s-a mizat pe personalitatea inculpatului, care anterior nu s-a aflat în conflict cu legea, are la întreținere 2 copii minori, nu pot substitui rezonanța acestor categorii de infracțiuni pentru care inculpatul a fost diferit justiției și impactul acesteia asupra societății;

- în opinia acuzării lipsa antecedentelor penale pentru inculpatul Donos Tudor nu poate fi valorificată ca o circumstanță atenuantă sau indice pozitiv ce caracterizează persoana și care ar determina instanța să aplice prevederile art. 90 Cod penal, devreme ce legislația în vigoare reglementează statutul diferitor persoane publice și care prevede drept condiție pentru numirea, alegerea acestora în funcția sa, în lipsa antecedentelor penale;

- la fel, instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatului Donos Tudor, a încălcat dispoziția art. 90 Cod penal și anume în dispozitivul deciziei, inculpatului nu i s-a stabilit careva interdicții, Colegiul penal nu a specificat cum urmează să fie respectate condițiile probațiunii, devreme ce inculpatul a renunțat expres de a se prezenta în fața instanței de apel, judecarea cauzei fiind dispusă în lipsa inculpatului, fapt ce denotă că concluziile instanței de apel în partea individualizării pedepsei stabilite inculpatului greșite și neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale.

10.2. Partea vătămată Furculiță Ilie, Berliba Pavel și Rusu Vladislav, care au declarat 3 recursuri identice, prin care indicînd temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, au solicitat casarea deciziei instanței de apel, în partea stabilirii pedepsei, cu excluderea aplicării instituției condamnării cu

suspendarea condiționată a executării pedepsei, prevăzută la art. 90 Cod penal.

În motivarea cererilor de recurs recurenții au indicat motive similare și anume:

- prevederile art.427 alin.(1), pct. 10) Cod de procedură penală, în sensul că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

- recurenții conchid că, Curtea de Apel Chișinău eronat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal în privința inculpatului Donos Tudor, adică suspendarea condiționată a pedepsei privative de libertate;

- în acest mod, instanța de apel a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, fără a avea temei legal în acest sens, fără a argumenta acțiunea dată;

- recurenții consideră că chiar dacă instanța de apel i-a stabilit lui Donos Tudor pedeapsa definitivă sub formă de 5 (cinci) ani închisoare, ceea ce ar face posibil aplicarea art. 90 Cod penal, în mod obligatoriu urma a ține cont și de faptul că inculpatul anterior a mai comis și alte infracțiuni pentru care a fost recunoscut vinovat, una dintre ele fiind prevăzută la art. 309¹ Cod penal în vigoare la acel moment, tortura, încălcând astfel prevederile art.3 al Convenției Europene a Drepturilor Omului;

- la fel, este de menționat și faptul că inculpatul Donos Tudor nu și-a recunoscut vinovăția, nu a manifestat căință activă și nici nu a reparat prejudiciile cauzate prin infracțiunile pe care le-a comis, toate aceste circumstanțe, la fel fac imposibilă aplicarea art. 90 Cod penal;

- recurenții consideră că instanța de apel nu a argumentat suficient aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal, iar măsura de pedeapsă aplicată lui Donos Tudor nu-și va atinge scopul urmărit, creând dezechilibru în aplicarea uniformă a legii și diminuând gravitatea faptelor comise.

10.3. Avocatul Crețu Doina în numele inculpatului, prin care indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 4), 5), 6), 8), 11) și 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea achitării lui Donos Tudor învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a), art. 328 alin. (2) lit. b), art. 327 alin. (1), art. 309¹ alin. (1), art. 349 alin. (1), art. 303 alin. (2) Cod penal.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- cu referire la capătul de acuzare în baza art. 328 alin. (2) lit. b) și în baza art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, instanțele de fond și de apel au încălcat prevederile art. 101 alin. (1), 384 alin. (3), 385 alin. (1), 414 alin. (6) Cod de procedură penală, stabilind incorect starea de fapt, ce nu corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate incorect;

- instanța de apel nu s-a expus și nu a motivat prin ce acțiuni ale inculpatului, acesta a aplicat arma din dotare și care au fost urmările survenite;

- probele reținute la emiterea sentinței de condamnare și menținute de instanța de apel, nu demonstrează vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal;

- la fel, în procesul verbal de prezentare a materialelor după finisarea urmăririi

penale, partea vătămată Ciorbă A. a declarat că nu este adevărat cele sesizate de el precum că ar fi fost maltratat. Acest proces verbal a fost cercetat în instanță, dar instanța nu s-a pronunțat asupra acestei probe;

- la caz se explică și inexacțiunile nespecificate de acuzare și anume: potrivit învinuirii infracțiunea a fost săvârșită în vara anului 2008, potrivit plângerii părții vătămate Ciorbă A., înregistrate peste un an și câteva luni, la 08.09.2008, infracțiunea a fost săvârșită în vara anului 2004. În instanța de fond, inculpatul a demonstrat că în 2009 a fost în relații de conflict cu primarul Ureche D.;

- totodată, acuzarea nu a stabilit timpul comiterii pretinsei infracțiuni (neputându-se verifica autenticitatea declarațiilor părții- existența alibiului) și nici nu a dovedit existența urmărilor prejudiciabile, adică existența leziunilor corporale pe corpul părții vătămate Ciorba A., lipsind vreun raport de expertiză medico-legală în privința lui Ciorbă A.;

- cu referire la capătul de acuzare în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor indicate în apel pe acest capăt de acuzare, unde inculpatul a prezentat contraprobe în instanța de fond, care contravin probelor de vinovăție, precum sunt declarațiile părții vătămate Berliba P., declarațiile martorilor Ciudac V., Eftodi V., Cotlău P., apărarea stabilind că aceste probe de vinovăție sunt inexacte, iar instanța de fond cât și cea de apel erau obligate să efectueze o confruntare a probelor de vinovăție cu contraprobele sau probele în apărare, or numai așa putea fi stabilit adevărul;

- potrivit învinuirii, inculpatul intenționat n-ar fi consemnat adresarea verbală a cet. Berliba P. din 30.09.2010, despre sustragerea din gospodăria sa din s. Brînzenei Noi, r-nul Telenești a bunurilor sale, însă în instanța de fond, s-a stabilit că la 30.09.2010, inculpatul nu a fost prezent la serviciu, deoarece a participat la cununia finului acestuia Meleca I., în acest sens fiind prezentat certificatul eliberat de biserica din s. Chiștelnița, prin care se confirmă că inculpatul la 30.09.2010 a participat la cununia finului Meleca I. și declarațiile martorilor Meleca I., Cravciuc V., Stroncea A.;

- aceste probe au servit temei de apel, pe acest capăt de acuzare, iar instanța de apel era obligată nu doar să verifice ci și să le cerceteze prin audierea suplimentară, nu doar a părții vătămate ci și a martorilor, pentru ca în coraport cu probele acuzării să stabilească adevărul, or instanța de apel nici nu s-a expus asupra temeiniciei și legalității acestor probe;

- atât instanța de fond cât și cea de apel nu s-au expus, nu au identificat și nu au dovedit că inculpatul ar fi acționat în scopul realizării unui interes personal;

- cu referire la capătul de acuzare în baza art. 309¹ alin. (1) Cod penal, instanța de apel nu s-a expus asupra motivelor indicate în apel pe acest capăt de acuzare, unde inculpatul a prezentat contraprobe în instanța de fond, care contravin probelor de vinovăție, precum sunt: declarațiile inculpatului Donos Tudor, raportul de examinare medico – legală nr. 79 din 21.02.2011; declarațiile martorilor Stîncaru L., Stîncaru I., Vrăjitoru A., contraprobe care contravin probelor de vinovăție, și anume

declarațiile părții vătămate Rusu V. și declarațiile martorului Rusu O., care este mama părții vătămate;

- apărarea a stabilit că aceste probe de vinovăție fiind inexacte, iar instanța de fond cât și cea de apel erau obligate să efectueze o confruntare a probelor de vinovăție cu contraprobele și probele în apărare, or numai așa putea fi stabilit adevărul. Însă, instanța de apel nu a audiat martorii sus-indicați;

- totodată, în cazul infracțiunii de tortură nu este suficient pur și simplu să se fi provocat o durere sau suferință fizică ori psihică, fiind necesar ca această durere sau suferință să fie puternică. Însă, acuzarea nu a prezentat careva probe pertinente cauzei, ce ar confirma faptul, că pretinsele lovituri aplicate părții vătămate Rusu V. au fost aplicate de inculpat și că aceste lovituri, i-au cauzat părții vătămate dureri fizice sau psihice puternice. Mai mult, acest semn calificativ nici nu a fost înaintat în învinuirea adusă inculpatului;

- din acest punct de vedere, CtEDO a considerat că termenul „puternic” (utilizat în sintagma „durere sau suferință puternică”), ca și trăsătură de minimum de gravitate, la care se face trimitere pentru aplicarea art. 3 „Interzicerea torturii,, din CEDO, sunt relative prin esența lor;

- astfel, pentru a preciza acel prag minim de gravitate, necesar a fi depășit pentru a califica fapta ca tortură, trebuie luată situația în ansamblu în care s-a aflat victima: durata și efectele fizice sau psihice ale tratamentului aplicat victimei, sexul, vârsta, starea sănătății ș.a. În speță este stabilit cu certitudine faptul că, victima pretinsei torturi nu are vătămări corporale sau consecințe ale acțiunilor de tortură sau rele tratamente, fapt ce reduce considerabil prezumția existenței faptului torturii persoanei aflate în custodia poliției;

- inculpatul a fost condamnat pentru fapte ce nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 303 alin. (2) și 349 alin. (1) Cod penal. Mai mult că, probele cercetate de instanță confirmă că el nu a contribuit la nici un amestec în activitatea organului de urmărire penală - procurorul, nici nu a avut această intenție și nu a amenințat organul de urmărire penală – procurorul, ci dimpotrivă a informat procurorii r-nului Telenești Burduja N. și Calugher L. că va depune plângere la Procuratura Generală pe acțiunile ilegale ale acestora, cu privire la efectuarea percheziției în birourile a 3 colaboratori de poliție: Donos T., Negruță I. și Bolocan V., acțiuni ce au și fost întreprinse, iar așa zisele părți vătămate, procurorii Procuraturii r-nului Telenești Burduja N. și Calugher L. au decis să se răzbune în asemenea circumstanțe, fapte demonstrate prin: raportul procurorului Procuraturii r-nului Telenești, Burduja N. înregistrat în Registrul 1 în Procuratura r-nului Sîngerei abia la 14.07.2011, pe când pretinsa infracțiune ar fi fost săvârșită de inculpat la 24.06.2011; explicațiile procurorului Procuraturii r-nului Telenești, Calugher L., adresate Procuraturii r-nului Sîngerei, fără aplicarea datei sau fără înregistrarea cuvenită, aceste probe nu puteau fi apreciate ca fiind pertinente, în temeiul art. 101 Cod de procedură penală; declarațiile martorilor Cavca V., Negruță I., Bunduchi A.;

- imixtiunea în cauză, trebuie să fie de o așa natură încât să influențeze asupra

cercetării rapide, complete și obiective a cauzei penale, însă la caz reieșind din rapoartele așa ziselor părți vătămate, cât și declarațiile martorilor sus-menționați, se constată că percheziția instituită de grupul de procurori Burduja N. și Calugher L. a fost efectuată, iar prin acțiunile inculpatului, de nemulțumire, indignare, de înregistrare a plângerilor pe acțiunile ilegale a așa ziselor părți vătămate, și de a asista la efectuarea percheziției, inculpatul nu a împiedicat în efectuarea percheziției menționate și nu reprezintă un amestec în actul de justiție, percheziția fiind finalizată cu succes;

- totodată, procesul-verbal de percheziție din 24.06.2011, întocmit de procurorul Calugher L., nu conține careva mențiuni cu privire la întreprinderea de către inculpat a cărorva acțiuni de amestec în activitatea organului de urmărire penală de a efectua percheziția de natură să influențeze efectuarea percheziției rapide, complete și obiective;

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivului invocat în apel, că din perioada 16.09.2016, până la pronunțarea sentinței de condamnare, judecata în instanța de fond a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, precum și a apărătorului, interpretului și traducătorului, când participarea lor era obligatorie potrivit legii. Cauza a fost judecată în prima instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate – temeuri prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 4), 5) Cod de procedură penală;

- avocatul Gumeniuc N., ilegal a reprezentat interesele inculpatului, astfel, judecarea cauzei în instanța de fond din 15.09.2014 – 06.05.2016, a avut loc fără participarea apărătorului, încălcându-se în acest sens, dreptul inculpatului la apărare;

- totodată, cerere de apel a fost înaintată și de avocatul Doina Crețu, în interesele inculpatului, anexând și împuternicirile în acest sens, însă din motive necunoscute, instanța de apel nu a citat-o pe aceasta pentru reprezentarea intereselor inculpatului, încălcându-se astfel dreptul inculpatului la apărare;

- acest fapt a fost constatat de apărătorul Crețu D., care a fost admisă în calitate de apărător în faza de judecare a cauzei în ordine de apel, a depus apel, însă instanța de apel nu a citat-o la ședință ca să reprezinte interesele inculpatului;

- instanțele de fond și de apel au ignorat, că termenul de atribuire inculpatului a statutului de bănuț urmează a fi calculat din 18.04.2011 – data emiterii ordonanțelor, prin care a fost pornită urmărirea penală și din textul acesteia se înțelege că inculpatul a fost recunoscut în calitate de bănuț, iar învinuirea i-a fost înaintată abia la 29.09.2011;

- astfel, termenul de menținere în calitate de bănuț al acestuia a expirat, fiind astfel încălcate prevederile art. 63 Cod de procedură penală, iar acțiunile ulterioare de urmărire penală în privința inculpatului sunt lovite de nulitate;

- a fost ignorată jurisprudența CEDO (art. 6 din CEDO) și încălcate prevederile art. 22 și art. 24 Cod de procedură penală.

10.4. La data de 05.11.2018, 22.11.2018 și 05.12.2018 inculpatul Donos Tudor

a declarat recursuri, prin care indicînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct.1), 4), 6), 8), 9), 11), 12), 15) și 16) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2018 și a sentinței Judecătorei Orhei, sediul Telenești din 01 martie 2017 cu încetarea procesului penal de învinuire în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin.(2) lit a); art. 328 alin.(2) lit. b); art. 327 alin (1); art.309¹ alin.(1); art. 349 alin.(1); art.303 alin.(2) Cod penal în privința lui Donos Tudor, din motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală - încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței, încălcarea prevederilor legale referitoare la participarea părților în cazurile obligatorii (art.251 Cod de procedură penală).

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- art. 427 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală - nu au fost respectate dispozițiile privind competența după calitatea persoanei;

- art. 427 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală - judecata a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, precum și a apărătorului, interpretului și traducătorului, cînd participarea lor era obligatorie potrivit legii;

- art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală - nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărîre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blînde;

- art. 427 alin. (1) pct. 9) Cod de procedură penală inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală;

- art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală - persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege;

- art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală - faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

- art. 427 alin. (1) pct. 15) Cod de procedură penală - instanța de judecată internațională, prin hotărîre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză;

- art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală - norma de drept aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție;

- acțiunile judecătorești efectuate în instanța de fond începînd cu data de 15.09.2014 și pînă la 06.05.2016, perioadă de timp în care în calitate de apărător a

participat Guminiuc N., contrar voinței inculpatului, și contrar legislației în vigoare în lipsa deciziei coordonatorului Oficiului teritorial Bălți al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, sunt lovite de nulitate absolută, fiind aplicabile prevederile art. 251 Cod de procedură penală. Mai mult ca atât, avocatul Guminiuc N. nu este înregistrat în registrul național al persoanelor care acordă asistență juridică garantată de stat;

- instanța de apel nu a indicat clar și cert dacă sentința de condamnare corespunde prevederilor legale, acțiuni ce intră în competența exclusivă a instanței de apel, motivând la general că sentința este legală, fără a efectua o verificare prin prisma motivelor indicate în apelurile depuse;

- instanța de apel a reținut, constatarea făcută de instanța de fond în sentința sa, ca fiind una legală, însă nu cuprinde în nici un mod motivele pentru care instanța de fond a respins anumite probe ale apărării, adică sentința contravine prevederilor art. 394 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală și Hotărârii plenului Curții Supreme de Justiție nr. 5 din 19.06.2016, privind sentința judecătorească;

- instanța de apel a constatat că „... sunt analizate probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care s-au respins alte probe... ”, or această constatare contravine total sentinței de condamnare din 01 martie 2017, potrivit căreia instanța de fond nu s-a expus în nici un mod, din care motive nu s-a pronunțat asupra probelor înaintate de apărare și anume raportul de expertiză medico-legală a lui Rusu V., raportul de expertiză balistică a armei de foc, corpul delict- tocul pentru armă, nota informativă prezentată de IP Telenești prin care se constată lipsa interesului material al infracțiunii de abuz de serviciu, documentul bisericesc care confirmă alibiul inculpatului la 30.09.2010, zi când se presupune că a fost comisă infracțiunea prevăzută de art. 327 alin. (1) Cod penal, cât și alte probe;

- la fel, instanța de apel s-a pronunțat asupra faptului că probele au fost obținute legal, or procesul - verbal de confruntare din 25.11.2011, dintre partea vătămată Furculiță I. și bănuitul Donos T., este o probă care a fost exclusă din dosar prin încheierea protocolară a instanței de fond, iar instanța de apel a inclus-o repetat în decizia sa;

- instanța de apel, s-a pronunțat și asupra faptului că prima instanță a apreciat probele conform art. 101 Cod de procedură penală, or, declarațiile martorilor Stratulat I., Chilimari I., Prescureanu V., Stîncaru I., Stîncaru L., Nastas V., Vrăjitoru A., Meleca I., Cravciuc V., Stroncea A., Negruță I., Cavca V., Bunduchi A., Furtună I., Vrăbii I., Iskra T., Conduraru V., Rusu R., Ciudac V., Eftodi V., Cotlău P., Burlacu (Hanganu) N., Urechi O., Iarmaliuc L., Iskra T., Lașcu G., Manole N. și altele, incontestabil dezvinovățesc inculpatul și prin urmare aprecierea lor este evident contrară art. 101 Cod de procedură penală;

- aceeași situație este și în cazul constatării precum că declarațiile părții vătămate coroborează cu procesul verbal de confruntare, or procesul - verbal de confruntare din 25.09.2011, dintre partea vătămată Furculiță I. și bănuitul Donos T., a fost exclus ca probă din dosar prin încheierea protocolară a instanței de fond;

- instanțele au dat o calificare incorectă faptelor, astfel, pentru calificarea corectă a infracțiunii prevăzută de art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, procurorul, instanța de fond și de apel, în mod obligatoriu urmau să constate în conformitate cu art. 126 alin. (2) Cod penal, gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale lui Ciorbă A. Dar de fapt nu au constatat pronunțându-se la un mod general, referitor la cauzarea durerilor fizice;

- instanțele de judecată nu dispun de dreptul de a aprecia starea fizică a persoanei și anume durerile fizice persoanei, dar de a judeca pe bază de probe pertinente. Mai mult, potrivit procesului verbal de audiere a părții vătămate, declarații făcute la urmărirea penală, la faza de judecare în fond și în apel, Ciorbă A. nu a indicat asupra faptului că a suportat dureri fizice;

- instanța de apel nu s-a expus în nici un mod asupra capătului de acuzare incriminat inculpatului în baza art. 349 alin. (1) și art. 303 alin. (2) Cod penal, fapte presupus comise la 17.11.2011 orele 13:00;

- instanța de fond, cu toate că a cercetat probe ale apărării anexate la cauza penală cum ar fi: raportul de expertiză balistică, prin care s-a dispus expertiza pistolului PM PT Xxxxx, corpul delict- tocul pentru armă, recunoscut prin încheierea protocolară a instanței, cercetarea corpurilor delictate în instanța de fond, însă nu s-a pronunțat asupra pertinentei acestor probe prezentate de apărare;

- instanțele de fond și de apel nu au luat în calcul prevederile art. 2, 17 și 20 din Legea nr. 416 din 18.12.1990 cu privire la poliție, care probează nevinovăția sa.

- deși instanța de fond a acceptat spre examinare lista probelor apărării, tot instanța de fond a refuzat ulterior audierea martorilor apărării în condițiile martorilor acuzării, pe caz nefiind audiați martorii: Bolocan V.; Popescu T.; Pavlenco I., sub pretextul că se tergiversează examinarea cauzei;

- prin astfel de acțiuni, instanța de fond a încălcat dreptul la un proces echitabil garantat de art. 6 pct. 3 lit. d) CEDO; potrivit căreia, orice acuzat are, mai ales, dreptul să audieze sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării.

- instanțele de fond și de apel nu s-au pronunțat asupra versiunii apărării, deși au fost invocate un șir de probe cercetate de instanța de fond, asupra lor instanțele nu s-au expus și anume:

- nota informativă eliberată de Inspectoratul de Poliție r-nul Telenești, prin care este combătut interesul personal al infracțiunii incriminate, prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal, însă asupra acestor probe, instanța nu s-a expus, admițând o eroare gravă de fapt - stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora;

- raportul de examinare medico-legală și raportul de expertiză medico-legală prin care s-a dispus examinarea lui Rusu V., însă nu s-a pronunțat asupra pertinentei acestor probe prezentate de apărare admițând o eroare gravă de fapt - stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a

probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora, care confirmă nevinovăția sa în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 309¹ alin. (1) Cod penal;

- raportul de expertiză balistică, prin care s-a dispus expertiza pistolului PM PT Xxxxx;

- corpul delict - tocul pentru armă, recunoscut prin încheierea protocolară a instanței;

- însă, necătând la faptul că instanța a acceptat lista probelor apărării, inculpatul a solicitat audierea martorilor Popescu T., Pavlenco I., Bolocan V., martori care erau incluși în lista probelor apărării, însă instanța, contrar art. 376 alin. (2) Cod de procedură penală, a anunțat cercetarea judecătorească finisată și a anunțat dezbateri judiciare, acțiuni ce permit a presupune rezonabil că judecătorul a fost imparțial.

11. Pe marginea recursurilor declarate de procurorul Devder Djulieta și părțile vătămate Furculiță Ilie, Berliba Pavel și Rusu Vladislav, inculpatul Donos Tudor a depus referință, prin care a solicitat respingerea acestora ca inadmisibile.

12. Referitor la recursurile ordinare declarate de avocatul Crețu Doina în numele inculpatului și de către inculpatul Donos Tudor.

Judecând argumentele recursurilor în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile, din următoarele motive:

Conform prevederilor art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l respingă ca inadmisibil.

În conformitate cu art.422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziilor pronunțate de instanțele de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recurs ordinar în termen.

Drept temeiuri pentru recursurile declarate au fost invocate prevederile art.427 alin. (1) pct. 1), 4), 5), 6), 8), 9), 11), 12), 15) și 16) Cod de procedură penală, sub aspectul că nu au fost respectate dispozițiile privind competența după calitatea persoanei; judecata a avut loc fără participarea procurorului, precum și a apărătorului; instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărîre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire; inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală; sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; instanța de judecată internațională, prin hotărîre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză; norma de drept aplicată în hotărîrea atacată contravine unei hotărîri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție și prevederile art.6 CEDO, potrivit căruia s-a încălcat dreptul la un proces echitabil - temeiuri care nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursurilor ordinare declarate.

Referitor la temeiurile pentru recurs prevăzute la art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit menționează că aceste temeiuri nu și-au găsit confirmare la judecarea recursurilor ordinare declarate, specificînd în acest sens următoarele.

Referitor la argumentul recurenților precum că *„nu au fost respectate dispozițiile privind competența după calitatea persoanei”*, Colegiul penal lărgit menționează că este unul neîntemeiat și că la materialele cauzei penale este ordonanța din 13 iunie 2011 a prim-adjunctului procurorului general, Pîntea Andrei prin care dispune retragerea cauzei penale nr.2011358003 din gestiunea Procuraturii r-lui Telenești și transmiterea ei Procuraturii r-lui Sîngerei, pentru efectuarea urmăririi penale în continuare și expedierea cauzei penale nr. 2011358003 procurorului r-lui Sîngerei, pentru organizarea exercitării urmăririi penale, din motiv că pe parcursul efectuării urmăririi penale nu au fost luate toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea rapidă și sub toate aspectele a circumstanțelor cauzei (f. d. 11-12, vol. I).

Cu privire la argumentele recurenților precum că *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivului invocat în apel, că din perioada 16.09.2016, până la pronunțarea sentinței de condamnare, judecata în instanța de fond a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, precum și a apărătorului, interpretului și traducătorului, cînd participarea lor era obligatorie potrivit legii. Cauza a fost judecată în prima instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate – temeiuri prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 4), 5) Cod de procedură penală”*, Colegiul penal lărgit le respinge ca neîntemeiate, or, astfel de circumstanțe n-au fost stabilite.

Prin urmare, la materialele cauzei penale este solicitarea și încheierea judecătorului Stihî Vasile către Consiliul Național pentru Asistență juridică Garantată de Stat, Oficiul teritorial Bălți privind acordarea asistenței juridice garantate de stat prin desemnarea unui avocat de serviciu, pentru a participa pe cauza penală dată (f. d. 190-191, vol. IV), fiind totodată anexat și mandatul avocatului Gumeniuc Nicolae (f. d. 194, vol. IV). Respectiv avocatul Gumeniuc N. legal a reprezentat interesele inculpatului Donos Tudor, nefiind încălcat în acest sens, dreptul inculpatului la apărare.

Referitor la argumentul invocat de inculpatul Donos Tudor în cererea din 15 aprilie 2019 precum că *„procurorul Constantin Șușu care l-a pus sub învinuire nu i-a asigurat dreptul la apărare, dar de fapt a camuflat această circumstanță invitînd un avocat pe nume Țîbîrnă Vasile, care a semnat actele de punere sub învinuire și recunoaștere în calitate de bănuît a lui Donos Tudor, prin care acțiuni i-a încălcat dreptul absolut, dreptul de apărare și prezumția nevinovăției”*, Colegiul penal lărgit îl respinge ca neîntemeiat și menționează în acest sens că la materialele cauzei penale este ordonanța procurorului Șușu Constantin din din 04 iulie 2011 prin care dispune de a solicita Oficiului teritorial Bălți numirea apărătorului din oficiu pentru

apărarea intereselor în cadrul cauzei penale nr.2011358003 a bănuitului Donos Tudor, fiind anexat mandatul avocatului Țîbîrnă Vasile (f. d. 129, 148, vol. III). Mai mult că în ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuیت, inculpatul Donos Tudor semnează și este de acord cu prezența avocatului desemnat la participarea acțiunilor procesuale (f.d.130, 149, vol.III). Ulterior, Donos Tudor a scris cerere cu privire la refuzul de serviciile apărătorului, deoarece este în posibilitate de a se apăra de sinestătător (f.d.150, vol.III).

Totodată, Colegiul penal lărgit menționează că certificatul prezentat de inculpat referitor la răspunsul dat de Oficiul teritorial Bălți al CNAJGS, precum că nu ar fi fost înregistrată nici o solicitare privind acordarea asistenței juridice calificate garantată de stat în cadrul cauzei penale nr.2011358003 în luna iulie 2011, nu poate constitui temei de a stabili faptul încălcării dreptului la apărare al inculpatului, or acesta a beneficiat eficient de apărător, iar careva date care ar confirma că apărătorul este lipsit de licență nu există, la fel cum nu există și alte date că acesta n-a fost desemnat în calitate de apărător pe cazul dat, or, conform art.70 alin.(7) Cod de procedură penală, pentru confirmarea calității și împuternicirilor sale, apărătorul prezintă organului de urmărire penală sau instanței: documentul ce confirmă apartenența la avocatură, documentul ce confirmă că are permisiunea de a practica calitatea de apărător conform legislației Republicii Moldova și mandatul biroului de avocați, sau alt document ce-i confirmă împuternicirile”, norme ce la caz au fost respectate.

Din materialele cauzei penale se reține că inculpatul Donos Tudor s-a refuzat de apărător, pe motiv că este în stare să-și apere de sinestătător interesele, refuzul fiind respins prin ordonanța motivată a procurorului. Totodată, inculpatul n-a fost lipsit de dreptul de a-și angaja un avocat prin contract.

La fel, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat și argumentul recurenților precum că *„la urmărirea penală a fost încălcat termenul de 3 luni de menținere a inculpatului în calitate de bănuیت, termen care urmează a fi calculat din data emiterii ordonanței de pornire a urmăririi penale”*, or acesta este unul declarativ, nefiind bazat pe materialele cauzei și fiind interpretată eronat legea și anume art.63 Cod de procedură penală. Astfel, alin.(2) din art.63 Cod de procedură penală prevede, că organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuیت: 3) persoana în privința căreia a fost dată o ordonanță de recunoaștere în această calitate – mai mult de 3 luni, iar cu acordul Procurorului General și al adjuncților săi – mai mult de 6 luni. La caz nu poate fi calculat termenul de menținere în calitate de bănuیت a inculpatului Donos Tudor din momentul pornirii urmăririi penale, după cum solicită recurentul, or aceasta ar fi contrar normelor enunțate și circumstanțelor cauzei.

Ce ține de temeiul de recurs invocat de recurenți, prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, în sensul că: *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel”*, Colegiul penal lărgit conchide că nu sunt incidente în prezenta speță, din considerentul că instanța de apel la examinarea

cauzei a respectat prevederile art.414 alin.(1), 417 alin.(1) pct.8), 419 Cod de procedură penală și instanța pronunțându-se asupra tuturor motivelor invocate în apurile inculpatului și apărătorii acestuia, întemeindu-și soluția în baza probelor examinate, verificate de instanța de apel, apreciate corect de aceasta prin prisma art.101 Cod de procedură penală, consemnate în procesul verbal al ședinței de judecată, descrise în decizia atacată, soluția instanței nefiind afectată de o eroare gravă de fapt, iar decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția, din care considerente, temeiuri de a interveni în decizia instanței de apel în partea criticată de către avocatul Crețu Doina și inculpatul Donos Tudor nu se identifică de instanța de recurs ordinar.

În privința criticilor recurențelor, prin care aceștia manifestă dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de apel, indicând că „*declarațiile martorilor Stratulat I., Chilimari I., Prescureanu V., Stîncaru I., Stîncaru L., Nastas V., Vrăjitoru A., Meleca I., Cravciuc V., Stroncea A., Negruță I., Cavca V., Bunduchi A., Furtună I., Vrăbii I., Iskra T., Conduraru V., Rusu R., Ciudac V., Eftodi V., Cotlău P., Burlacu (Hanganu) N., Urechi O., Iarmaliuc L., Iskra T., Lașcu G., Manole N. și altele au fost apreciate contrar prevederilor art. 101 Cod de procedură penală*”, Colegiul penal lărgit atestă că nu sunt întemeiate, or, aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, dat fiind că întregul volum de muncă depus de către organul de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării reciproce dintre ele.

Însă, cu referire la faptul dacă aprecierea probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs menționează că la etapa judecării recursului ordinar nu se analizează de instanță conținutul mijloacelor de probă, nu se dă o nouă apreciere materialului probator și nu se stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, acestea fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond. Deci, Colegiul penal lărgit nu va examina criticile referitoare la presupusa greșită apreciere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice invocate de recurenți, ci va verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțe, corectitudinea condamnării inculpatului Donos Tudor în învinuirea imputată acestuia.

Totodată, pe aceeași linie de considerente se specifică că, pentru a constitui caz de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute

de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține. În cauza deferită judecătii o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs.

Prin urmare, opozabil celor enunțate de recurenți, Colegiul penal lărgit, verificând suplimentar materialele dosarului, specifică că judecând apelul instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă de condamnare a inculpatului, care este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată, care au fost just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-a stabilit cu certitudine că inculpatul Donos Tudor a săvârșit infracțiunile nominalizate în circumstanțele descrise în actul de sesizare a instanței.

Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel a stabilit toate circumstanțele de fapt și aspectele de drept, întemeiat a concluzionat că soluția primei instanțe privind încetarea procesului penal în privința inculpatului Donos Tudor în baza art.327 alin. (1), art. 309¹ alin. (1), art. 303 alin. (2), art. 349 alin. (1) Cod penal, din motivul expirării termenului tragerii la răspundere penală, în conformitate cu art. 60 Cod penal, este întemeiată.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit raportând temeiurile invocate de către avocatul Crețu Doina și inculpatul Donos Tudor în recursuri cu textul deciziei instanței de apel consideră că în speța examinată de către instanța de apel n-au fost admise erorile de drept sub aspectele invocate de recurenți, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei în partea criticată de către aceștia, deoarece argumentele expuse în recursurile depuse sunt nefondate, decizia instanței de apel conținând toate motivele pe care se bazează soluția. În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată, fără a fi identificate neclaritățile specificate de recurenți, în legătură cu ce nu se constată prezența temeiurilor prevăzute de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, invocate exhaustiv de către inculpat și avocat.

Colegiul penal lărgit menționează că potrivit recursurilor înaintate de către avocat și inculpat, aceștia solicită achitarea inculpatului Donos Tudor pe toate capetele de acuzare.

Raportând motivele invocate în recursuri la materialele cauzei penale, Colegiul penal lărgit reține că argumentele invocate de recurenți nu își găsesc confirmare în speța dată, motiv pentru care le va respinge ca neîntemeiate.

Instanța de recurs ordinar reține că, instanța de apel corect a conchis că din probele administrate la materialele dosarului rezultă vinovăția lui Donos Tudor în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin.(2) lit. b) Cod penal, după indicii calificativi: „săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în

mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, acțiuni însoțite de aplicarea armei”; art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, după indicii calificativi: *„excesul de putere, săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, acțiuni însoțite de aplicarea violenței”;* (în vigoare la momentul comiterii faptei); art. 327 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi: *„abuzul de putere, adică folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice”;* (în redacția Legii în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii); art. 309¹ alin.(1) Cod penal, după indicii calificativi: *„tortura, adică provocarea, în mod intenționat, a unor dureri și suferințe puternice fizice și psihice unei persoane, cu scopul de a o pedepsi pentru un act pe care aceasta l-a comis, de a o intimida sau de a face presiune asupra ei, dureri și suferințe care au fost provocate de către o persoană cu funcție de răspundere”* (în redacția Legii din momentul săvârșirii infracțiunii); art. 303 alin. (2) Cod penal, după indicii calificativi: *„amestecul, sub orice formă, în activitatea organelor de urmărire penală cu scopul de a împiedica cercetarea rapidă, completă și obiectivă a cauzei penale”* (în redacția Legii din momentul săvârșirii infracțiunii); art. 349 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi: *„amenințarea cu vătămarea integrității corporale sau a sănătății persoanei cu funcție de răspundere, rudelor lor apropiate, în scopul sistării activității lor de serviciu ori schimbării caracterului ei în interesul celui care amenință sau al altei persoane”*.

Totodată, Colegiul penal lărgit menționează că corect instanța de apel a considerat dovedită cu certitudine vinovăția inculpatului Donos Tudor în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin.(1), art. 309¹ alin.(1), 303 alin.(2), art.349 alin.(1), art. 328 alin.(2) lit. a), art. 328 alin.(2) lit. b) Cod penal, temeiul prevăzut la pct. 8 alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală neconfirmându-se speței date.

Referitor la motivele invocate de recurenți, precum că ordonanțele procurorului de neîncepere a urmăririi penale din 17 aprilie 2008, din 09 octombrie 2009 și din 11 noiembrie 2011 au fost anulate neîntemeiat prin ordonanțe emise de Prim-adjunctul Procurorului General Pânteș A. din 18 aprilie 2011, sub aspectul declarării neconstituționalității articolului 287 alin. (1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit le consideră ca neîntemeiate, or, se constată că ordonanțele procurorului ierarhic superior prin care s-a dispus începerea urmăririi penale în privința lui Donos T., sunt emise legal în baza art. 274 alin. (7) Cod de procedură penală.

Astfel, ordonanța de punere sub învinuire din 26 decembrie 2012 este întocmită în conformitate cu prevederile articolelor 52, pct. 23), 281 alin. (1) și (2) și 282 Cod de procedură penală; învinuitului Donos T. i-a fost adus la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute la articolul 66 Cod de procedură penală; acesta a primit copia

de pe ordonanța de punere sub învinuire și informația în scris privind drepturile și obligațiile lui. (vol. III, f. d. 255-260). Rechizitoriul este întocmit în conformitate cu prevederile articolului 296 Cod de procedură penală, învinuitul Donos T. primind copia de pe rechizitoriu la 18 ianuarie 2013 (vol. III, f. d. 298-314). Procesele-verbale de informare despre terminarea urmăririi penale și de prezentare a materialelor de urmărire penală învinuitului Donos T. și apărătorului sunt întocmite în conformitate cu prevederile art. art. 52 alin. (1), pct. 2), 24); 260, 261, 293, 294 Cod de procedură penală (vol. III, f. d. 268, 284). Astfel, nu poate fi reținut argumentul avocatului Crețu Doina din demersul înaintat, cu privire la încălcarea dreptului la apărare a inculpatului, fiind reprezentate drepturile acestuia de către un avocat fără împuternicirile necesare.

Instanța de recurs ordinar menționează, că la această etapă a procesului penal învinuitul Donos T., asistat de apărător, a înaintat cereri, care, prin ordonanțele procurorului din 11 ianuarie 2013, 10 ianuarie 2013 și 18 ianuarie 2013, au fost respinse, ca fiind neîntemeiate (vol. III, f. d. 289, 294-295, 296-297). Presupusele încălcări de lege, invocate de recurenți nu cad sub incidența articolului 251 alin. (2) Cod de procedură penală, adică nu atrag nulitatea absolută a actelor procedurale contestate.

Conform prevederilor art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, încălcarea oricărei altei prevederi legale decât cele prevăzute în alin. (2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii - când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale - când partea i-a cunosțință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

Prin urmare, pornirea, desfășurarea, terminarea urmăririi penale și trimiterea cauzei în judecată sunt efectuate în condițiile legii, astfel încât sunt nefondate motivele invocate de recurenți, în partea respectivă.

La fel, cu privire la argumentele recurenților precum că inculpatul nu este vinovat în comiterea infracțiunilor înscrinate, Colegiul le consideră neîntemeiate, or acest fapt este combătut prin totalitatea materialelor cauzei examinate în prima instanță și verificate în instanța de apel.

Totodată, nu pot fi reținute alegațiile recurenților, cu privire la lipsa probelor în vederea demonstrării vinovăției inculpatului Donos Tudor în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin.(1) Cod penal și art. 309¹ Cod penal, or declarațiile părții vătămate Berliba Pavel se confirmă prin cererea acestuia, depusă cu privire la inacțiunile lui Donos Tudor de tănuire a furtului din 26 ianuarie 2011, (vol. I, f. d. 144-149).

La fel, instanța de recurs ordinar respinge ca neîntemeiate argumentele recurenților cu privire la faptul că inculpatul nu s-a aflat la serviciu și nu a comis infracțiunea prevăzută de art. 327 alin.(1) Cod penal, fapt confirmat prin declarațiile martorilor Manole Nicolae, Meleca Ion, Stroncea Anatolie, Cravciuc Victor și Lașco Gheorghe (vol. I, f. d. 108).

De asemenea, comiterea infracțiunii prevăzute de art. 309¹ alin. (1) Cod penal, este confirmată prin declarațiile părții vătămate Rusu Vladislav, declarații ce sunt confirmate de către martorul Rusu Olga, care a menționat că, „*cînd a venit de la lucru acasă, pe la orele 16:00, băiatul stătea în casă și cînd s-a uitat la el, partea dreaptă de sub maxilar era umflată. A observat că buza de jos în partea dreaptă era umflată și crăpată. Întrebîndu-l ce s-a întîmplat, fiul la început nu dorea să-i răspundă, pe armă i-a spus că a fost domnul Dorel, așa cum i se spunea lui Donos în sat, și i-a tras doi pumni în față și i-a spus că el a furat din bar. A indicat că fiul său nu avea careva leziuni corporale și că nu s-a bătut cu nimeni*”. De asemenea, martorul Stîncaru Ludmila, a declarat că, „*înainte de a se întîmpla furtul era la magazin, a deservit niște cumpărători la magazin, printre care era și domnul Rusu, la care a observat că în partea dreaptă a buzei de jos avea o zgîrietură*”. Totodată, Rusu Vladislav la data de 21 februarie 2011 s-a adresat cu o cerere, prin care se solicită de a lua măsuri cu Donos T., care la data de 18 februarie 2011, ora 09:30, l-a lovit de trei ori pe pragul casei. În acest sens, nu poate fi reținută poziția apărării cu privire la nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate.

Prin urmare, Colegiul conchide că vinovăția inculpatului Donos Tudor în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin.(1), art. 309¹ alin.(1), 303 alin.(2) art.349 alin.(1) Cod penal, a fost stabilită cu certitudine de către instanțele ierarhic inferioare. În pofida acestui fapt, Donos Tudor a fost liberat de răspundere penală pe motivul expirării termenului de prescripție, pe aceste capete de învinuire.

Referitor la argumentele recurenților cu privire la componentele de infracțiune prevăzute de art. 328 alin.(2) lit. a), art. 328 alin.(2) lit. b) Cod penal, precum că nu ar fi comise de către inculpatul Donos Tudor, Colegiul penal lărgit menționează că aceste sunt declarative și neîntemeiate, or instanța de apel s-a expus în decizia sa motivat și corect asupra acestor argumente (f. d. 179-185, vol. VIII), motivare pe care instanța de recurs ordinar o însușește, ce este conform practicii CEDO.

În ceea ce privește alegațiile recurenților precum că ar fi incidente cazului dat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 9), 11), 12), 15), 16) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit le respinge ca neîntemeiate și menționează că recurenții indicând temeiurile de recurs indicate, nu au adus argumente în susținerea acestor temeiuri, ele fiind invocate declarativ, fără a se specifica care anume încălcări au avut loc.

Cu privire la argumentele invocate de recurenți precum că „*a fost încălcat art. 6 CEDO, fiind încălcat dreptul la un proces echitabil*”, Colegiul penal lărgit le consideră neîntemeiate și menționează în acest sens că în speța dată a fost respectată practica CEDO, nefiind încălcat art. 6 CEDO, deoarece instanța de apel corect s-a expus în decizia sa asupra motivelor pe care se bazează soluția, la fel considerîndu-le declarative și nerelevante pentru speța dată, or, cazurile Golder vs UK, 1975; Daud vs Portugal, 1988; Artico vs Italy, 1980; Quaranta vs Switzerland, 1991; Benham vs UK, 1996, invocate de recurenți, nu sunt aplicabile speței date, decizia instanței de apel fiind corect motivată în acest sens, motivare pe care Colegiul penal

lărgit și-o însușește, ce este conform practicii CEDO, hotărârea Albert vs România din 16.02.2010.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, temeiurile invocate de recurenți prevăzute la art. art.427 alin. (1) pct. 1), 4), 5), 6), 8), 9), 11), 12), 15) și 16) Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor depuse de către avocatul Crețu Doina în numele inculpatului și către inculpatul Donos Tudor. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare recursurile urmează a fi respinse ca inadmisibile.

12.1. Referitor la recursurile ordinare declarate de către părțile vătămate Rusu Vladislav și Berliba Pavel.

Colegiul penal lărgit menționează că referitor la criticile părților vătămate Rusu Vladislav și Berliba Pavel referitor la aplicarea pedepsei contrar prevederilor legale, deoarece instanța de apel eronat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal în privința inculpatului Donos Tudor, acestea sunt neîntemeiate, or, prima instanță corect a conchis că vinovăția inculpatului Donos Tudor în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin.(1) Cod penal (cu referire la capătul de acuzare pe faptul tăinuirii infracțiunii de furt de la Berliba Pavel), art. 309¹ alin.(1) Cod penal (cu referire la capătul de acuzare pe faptul acțiunilor de tortură asupra lui Rusu Vladislav), a fost stabilită cu certitudine, însă inculpatul Donos Tudor a fost liberat de răspundere penală pe motivul expirării termenului de prescripție, pe aceste capete de învinuire.

În acest sens, Colegiul penal lărgit menționează că potrivit art.332 alin.(1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.275 pct.5)-9), 285 alin.(1) pct.1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 Cod penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Colegiul reține că art.60 Cod penal, reglementează instituția liberării de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. Astfel, expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală constituie temei de încetare a procesului penal, în sensul art.332 Cod de procedură penală.

În corespundere cu art.60 alin.(1) lit. a), b) Cod penal, persoana se eliberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare și 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave.

Iar, în acord cu alin.(2) al aceluiași articol din același act normativ, prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și pînă la data rămînerii definitive a hotărîrii instanței de judecată.

Sanctiunea prevăzută de art.327 alin.(1) Cod penal (în redacția Legii din 18.04.2002), reprezintă pedeapsa sub formă de amendă în mărime de la 150 la 400 unități sau cu închisoare de pînă la 3 ani, în ambele cazuri cu (sau fără) privarea de

dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani.

Limitele sancțiunii prevăzute în dispoziția art. 309¹ alin.(1) Cod penal (în redacția Legii din 18.12.2008), prevăd pedeapsa sub formă de închisoare de la 2 la 5 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani.

Din interpretarea sistemică a prevederilor art.327 alin.(1), 309¹ alin.(1) Cod penal și art.16 alin.(3) Cod penal, rezultă că, inculpatul, Donos Tudor a comis două infracțiuni ce se atribuie la categoria celor mai puțin grave.

Totodată, Colegiul penal lărgit, reține că, pe parcursul examinării prezentei cauze penale, s-a stabilit că inculpatul, Donos Tudor a comis faptele prevăzute de art.327 alin.(1), 309¹ alin.(1) Cod penal au fost comise de către Donos Tudor în perioada 30.09.2010 – 18.02.2011. Astfel, ținînd cont de prevederile art.60 alin.(1) lit. b) Cod penal, instanța de judecătă corect a constatat că, a expirat termenul pentru tragere la răspundere penală la data de 18 februarie 2016.

De asemenea, se remarcă că în speță nu sunt prezente careva temeiuri de întrerupere sau suspendare a termenului de prescriptive.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar menționează că reieșind din faptul că de la data comiterii faptelor infracționale imputate inculpatului Donos Tudor pe capetele de acuzare prevăzute de art. 327 alin.(1), 309¹ alin.(1) Cod penal, a expirat termenul de 5 ani de tragere la răspundere penală, prima instanță corect a concluzionat liberarea de răspundere penală a inculpatului Donos Tudor din motivul intervenirii termenului de prescripție și încetării procesului penal, pe capetele de învinuire menționate, soluție menținută și de către instanța de apel.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că, temeiul invocat de părțile vătămate Rusu Vladislav și Berliba Pavel prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului depus de către acestea. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare recursurile urmează a fi respinse ca inadmisibile.

12.2. Referitor la recursurile ordinare declarate de procurorul Devder Djulieta și de către partea vătămată Furculiță Ilie.

Judecînd recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul împotriva deciziei pronunțate de instanța de apel se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursuri ordinare în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze parțial hotărîrea, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărîre dacă nu se

agravează situația condamnatului.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, Colegiul penal lărgit menționează că recurenții, drept temei pentru declararea recursurilor au indicat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală și anume că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală și-a găsit confirmarea în cauza dată.

Din conținutul recursurilor declarate de către procurorul Devder Djulieta și de către partea vătămată Furculiță Ilie, rezultă că aceștia nu sunt de acord cu decizia instanței de apel în latura stabilirii pedepsei lui Donos Tudor privind aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, considerînd-o neîntemeiată.

Colegiul penal lărgit menționează că instanța de apel, corect a constatat că vinovăția inculpatului Donos Tudor de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin.(1), art. 309¹ alin.(1), 303 alin.(2), art.349 alin.(1), art. 328 alin.(2) lit. a), art. 328 alin.(2) lit. b) Cod penal, a fost dovedită prin cumulul de probe administrat la urmărirea penală, verificate în instanța de apel, analizat prin prisma art. 101 Cod de procedură penală.

Astfel, cu privire la constatarea instanței de apel din decizia sa (f. d. 187, vol. VIII), în care aceasta menționează că „[...] *Apreciind în ansamblu circumstanțele cauzei inclusiv personalitatea inculpatului Donos Tudor, prezența la întreținerea făptuitorului a doi copii minori, luînd în considerație în special politica penală a statelor europene ce derivă din recomandările Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei potrivit căreia instanțele de judecată ar trebui să recurgă mai des la pedepse alternative detențiunii cînd este cazul, Colegiul penal ajunge la concluzia aplicării în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a pedepsei privative de libertate, [...]*”, Colegiul penal lărgit atestă că este una generală, neconcretă și inadmisibilă, deoarece potrivit art. 90 Cod penal, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării

pedepsei aplicate inculpatului, motivînd obligatoriu condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei, ținînd cont de toate circumstanțele cauzei stabilite.

Suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea depinde de întrunirea cumulativă a mai multor condiții, expres și limitativ prevăzute de lege, care privesc, pe de o parte, pedeapsa aplicată și natura infracțiunii - condiții obiective, iar pe de altă parte, situația și persoana infractorului - condiții subiective.

În cadrul condițiilor suspendării, persoana condamnatului interesează sub raportul pericolozității sale, decurgînd, în primul rînd, din faptă și din împrejurările în care aceasta a fost săvîrșită, iar în al doilea rînd, din persoana infractorului, care trebuie studiată pentru a se putea constata dacă aceasta se poate corecta fără executarea pedepsei.

Pentru a-și formula o astfel de convingere, instanța trebuie să efectueze o analiză completă a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportarea sa în viața socială, la locul de muncă, înainte și după săvîrșirea faptei, în timpul judecății etc.

Mai mult, potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și respectiv la rîndul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atît din partea condamnatului, cît și a altor persoane.

Conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvîrșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Ulterior, după individualizarea pedepsei și stabilirea duratei și cuantumului acesteia, în cazul stabilirii unei pedepse sub formă de închisoare, continuă operațiunea de individualizare, dar sub aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin numirea tipului de penitenciar și soluționarea chestiunii dacă pedeapsa stabilită inculpatului trebuie să fie executată real ori, sub raportul personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi formulată concluzia că scopul pedepsei se poate atinge și prin aplicarea suspendării executării pedepsei în privința vinovatului pe un termen de probațiune stabilit de instanța de judecată.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit remarcă că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu

reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

La caz, potrivit materialelor cauzei rezultă că instanța de apel a dispus în temeiul art. 90 Cod penal, suspendarea executării pedepsei închisorii de către inculpatul Donos Tudor pe un termen de probațiune de 2 ani. În virtutea celor menționate, Colegiul penal lărgit reține că această concluzie este greșită, or inculpatul Donos Tudor a comis 2 infracțiuni grave prevăzute de art. 328 alin. (2) lit.a) și art. 328 alin. (2) lit. b) Cod penal. Totodată, se reține că acesta a mai comis și alte infracțiuni prevăzute de art. 327 alin.(1), art. 309¹ alin.(1), 303 alin.(2), art.349 alin.(1) Cod penal, fiind eliberat de răspundere penală conform art. 60 Cod penal și respectiv aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia nu va duce la realizarea scopului preventiv - educativ a legii penale.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită și poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

O condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 din Cod penal constituie concluzia instanței că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege. Deși legea nu îngrădește libertatea instanței de judecată de a-și forma convingerea cu privire la posibilitatea făptuitorului de a se îndrepta fără executarea efectivă a pedepsei, ea obligă instanța să-și motiveze soluția de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicînd precis acele motive pe care s-a întemeiat convingerea ei.

Prin urmare, în afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei, instanța trebuie să dea o motivare suplimentară, din care considerente a concluzionat că nu este rațional ca inculpatul să execute real termenul pedepsei stabilite.

Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel a considerat posibilă atingerea scopului pedepsei penale în condiții non-privative de libertate, luând în considerație faptul că inculpatul are la întreținerea sa 2 copii minori, anterior la răspundere penală nu a fost atras.

Prin urmare, rejudecând cauza, ținând cont de circumstanțele cauzei, gravitatea infracțiunilor săvârșite, de urmările prejudiciabile a acestor infracțiuni, care comparativ cu alte categorii de infracțiuni, prezintă un pericol deosebit de grav pentru societate, cu aplicarea violenței în timpul aflării în exercițiul funcțiilor sale, de personalitatea condamnatului, inculpatul nu a demonstrat nici o urmă de remușcare pe parcursul procedurilor, negînd în permanență acuzațiile aduse, la fel pe 4 capete de acuzare - art. 327 alin.(1), art. 309¹ alin.(1), 303 alin.(2) art.349 alin.(1) (una dintre care pe fapte de tortură) s-a dispus încetarea procesului penal, în privința inculpatului Donos Tudor, în legătură cu survenirea prescripției tragerii la răspundere penală, instanța de recurs conchide că în privința lui Donos Tudor, urmează a fi menținute pedepsele stabilite de către instanța de apel în baza art. 328 alin. (2) lit. b) Cod penal, pedeapsa de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în Ministerul Afacerilor Interne pe un termen de 5 (cinci) ani; în baza art. 328 alin.(2) lit. a) Cod penal – la închisoare pe termen de 3 (trei) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în Ministerul Afacerilor Interne pe un termen de 5 (cinci) ani.

Conform prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, definitiv corect a fost stabilită lui Donos Tudor pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 5 (cinci) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții în Ministerul Afacerilor interne pe un termen de 5 ani, dar urmează a fi stabilită cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip semiînchis, adică cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece doar prin executarea reală a pedepsei, inculpatul va conștientiza gravitatea acțiunilor sale, precum și va fi atins scopul legii penale de restabilire a echității sociale, de corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atît din partea acestuia, cît și a altor persoane.

Totodată, Colegiul penal lărgit specifică că, în speță, sunt respectate exigențele art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, privitor la neagravarea situației inculpatului, menționîndu-se că urmează a fi diferențiată noțiunea de individualizare a pedepsei de noțiunea de individualizare a executării pedepsei. Prin actul de individualizare a executării pedepsei cu suspendarea executării instanța pune pe cel condamnat în situația de „condamnat cu executarea pedepsei condiționat suspendată”. În acest mod suspendarea condiționată a executării pedepsei se arată a fi o problemă privind executarea pedepsei dat fiind faptul că obiectul suspendării este executarea pedepsei. Astfel, se suspendă executarea pedepsei și nu aplicarea pedepsei.

În consecință, Colegiul penal lărgit consideră că recursurile procurorului Devder Djulieta și părții vătămată Furculiță Ilie, urmează a fi admise, cu casarea în partea stabilirii pedepsei în baza art. 328 alin. (2) lit. b), art. 328 alin. (2) lit. a) Cod penal, a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2018, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, confirmîndu-se temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, sub

aspectul că instanța de apel greșit a motivat individualizarea și executarea pedepsei, în speța dată.

13. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.1), 2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către avocatul Crețu Doina în numele inculpatului, de către inculpatul Donos Tudor și de către părțile vătămate Rusu Vladislav și Berliba Pavel, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2018.

Admite recursurile ordinare declarate de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta și de către partea vătămată Furculiță Ilie, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2018, în partea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, în cauza penală în privința lui *Donos Tudor Xxxxx*, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre în această parte, prin care exclude aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, stabilind executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul executării pedepsei stabilite lui *Donos Tudor Xxxxx* urmează a fi calculat din momentul reținerii acestuia, cu includerea în acest termen perioada aflării acestuia sub arest din 01.03.2017 până la 28.09.2018.

În rest celelalte dispoziții ale deciziei atacate se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de **31 mai 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor